

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

ХУУЛЬ, ТОГТООЛ, ЗАРЛИГ,
ШИЙДВЭР, ХУУЛИЙН ТАЙЛБАР

Монгол Улсын Их Хурлын хэвлэл

1999 оны 1-р сар

№1/80/

ГАРЧИГ

1. МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

Монгол Улсын 1999 оны төвлөрсөн төсвийн тухай 3

2. МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

1999 оны улсын төвлөрсөн төсвийн тэнцлийг сайжруулах
м арга хэмжээний тухай № 123 5

Иргэдийн засаг, нийгмийг 1999 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэлийг
ах тухай № 124 6

Монгол Улсын Ерөнхий сайдыг томилох тухай № 125 22

Иргэдийн хорооны даргыг сонгох тухай № 126 22

Монгол хураах комисс байгуулах тухай № 127 23

Монгол Улсын Засгийн газрын зарим гишүүдийг томилох
й № 128 23

Монгол Улсын Засгийн газрын зарим гишүүдийг чөлөөлөх тухай № 129 24

Монгол Улсын Их Хурлын гишүүний бүрэн эрхийг хүлээн
цөөрөх тухай № 130 24

3. МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

Монголд Монгол Улсын Аж үйлдвэрийн гавьяат ажилтан
хүртгээх тухай № 206 25

Монголын "Эрдэнэт" үйлдвэрийн зарим ажилтан, ажилчдыг
и, медалиар шагнах тухай № 207 25

Монголын зарим иргэдийг шагнах тухай № 208 28

Монголын шүүхийн шүүгч, ерөнхий шүүгчийг чөлөөлөх
й № 209 30

Монголын шүүгчийг томилох тухай № 210 30

Монголд Монгол Улсын гавьяат эдийн засагч цол
тээх тухай № 213 31

Монголд Монголын гавьяат уурхайчин цол
тээх тухай № 214 31

17. А. Дамдинд Монгол Улсын гавьяат багш цол хүртээх тухай № 215
18. Г. Базарт Монгол Улсын гавьяат багш цол хүртээх тухай № 216
19. П. Бадарчид Монгол Улсын соёлын гавьяат зүтгэлтэн цол хүртээх тухай № 217
20. Э. Санжаад Монгол Улсын хүний гавьяат эмч цол хүртээх тухай № 218
21. Зарим хүнийг одон, медалиар шагнах тухай № 219

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

12 дугаар
ны өдөр

Улаанбаатар
хот

МОНГОЛ УЛСЫН 1999 ОНЫ ТӨВЛӨРСӨН ТӨСВИЙН ТУХАЙ

эр зүйл. Улсын төвлөрсөн төсвийн 1999 оны орлогын нийт дүн, нэр хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай:

/мянган төгрөгөөр/

рлого-Бүгд	227 438 643.0
Албан татварын орлого	158 855 252.2
1.1.1.а.орлогын албан татвар	21 249 797.5
1.1.1.б.гаалийн албан татвар	2 041 700.0
1.1.1.в.нэмэгдсэн өртгийн албан татвар	66 123 994.9
1.1.1.г.онцгой албан татвар	21 314 547.0
1.1.1.д.автобензин, дизелийн түлшний ба авто тээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар	8 212 524.7
1.1.1.е.бусад албан татвар	2 625 330.0
1.1.1.ж.нийгмийн даатгалын шимтгэл	37 287 358.1
Гатварын бус орлого	46 583 390.8
1.2.а.хувьцааны ногдол ашиг	5 587 023.3
1.2.б.бусад орлого	3 929 300.0
1.2.в.түрээсийн орлого	4 300 000.0
1.2.г.газрын тосны орлого	500 000.0
1.2.д.төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	20 767 067.5
1.2.е.навигац /өнгөрөлт/-ын орлого	11 500 000.0
Хөрөнгийн орлого	14 000 000.0
1.3.а.өмч хувьчлалын орлого	14 000 000.0
Гадаад тусламжийн орлого	8 000 000.0

эр зүйл. Улсын төвлөрсөн төсвийн 1999 оны зарлагын нийт дүн, нэр цалин, хөрөнгө оруулалт, нийтийн ерөнхий үйлчилгээний атлан хамгаалах арга хэмжээний зардал, төвлөрүүлэн захирагчийн алт, тэтгэврийн даатгалын сан болон аймгийн төсөвт өгөх хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай:

рлага-Бүгд	338 846 397.0
1.1.цалингийн сан	24 794 660.4
1.2.хөрөнгө оруулалт	37 558 200.0
Үүнээс:-шинээр эхлэх барилга объектын төсөвт өртөг	15 181 100.0
Үүний дотор: -1999 онд санхүүжүүлэх хэмжээ	8 825 200.0

2.1.3.нийтийн ерөнхий үйлчилгээний зардал	19 120
2.1.4.батлан хамгаалах арга хэмжээний зардал	19 744
2.1.5.Улсын Их Хурлын төсөв	1 448
2.1.6.Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн төсөв	58
2.1.7.Монгол Улсын Ерөнхий сайдын төсөв	29
2.1.8.Монгол Улсын Үндсэн хуулийн цэцийн төсөв	19
2.1.9.Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн төсөв	22
2.1.10.Улсын дээд шүүхийн төсөв	89
2.1.11.Орон нутгийн шүүхийн төсөв	959
2.1.12.Прокурорын төсөв	762
2.1.13.Улсын аюулгүй байдлыг хангах газар	1 362
2.1.14.тэтгэврийн даатгалын санд өгөх татаас	12 281
2.1.15.аймгийн төсөвт өгөх татаас	38 996

3 дугаар зүйл. Улсын төвлөрсөн төсвөөс аймаг, нийслэлийн төсө татаасын хэмжээг дор дурдсанаар хуваарилан тогтоосугай:

Архангай	2 302 9
Баян-Өлгий	2 238 3
Баянхонгор	2 512 8
Булган	1 988 6
Говь-Алтай	2 475 3
Дорноговь	1 728 6
Дорнод	2 109 0
Дундговь	1 423 8
Завхан	2 526 2
Өвөрхангай	1 996 9
Өмнөговь	1 792 0
Сүхбаатар	2 184 5
Сэлэнгэ	879 9
Төв	1 957 8
Увс	2 700 3
Ховд	2 333 7
Хөвсгөл	2 738 1
Хэнтий	1 938 0
Дархан-Уул	496 1
Улаанбаатар	
Говь-Сүмбэр	671 4

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

12 дугаар
ны өдөр

Дугаар 123

Улаанбаатар
хот

1999 оны улсын төвлөрсөн төсвийн тэнцлийг сайжруулах зарим арга хэмжээний тухай

Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

ягдол Улсын 1999 оны төвлөрсөн төсвийн тухай хуулийг тай холбогдуулан дор дурдсан арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэхийг газар /Ц.Элбэгдорж/-т даалгасугай:

Монгол Улсын 1999 оны төсөв ихээхэн хүндрэлтэй байгааг н орлогыг нэмэгдүүлэх зарлагыг багасгах боломжийг эрж хайх, нөөцийг бүрэн дайчлах, төв, орон нутгийн төсвийн зохистой бий болгож төвлөрсөн төсвийн гүйцэтгэлийг хангах ажлыг оны уурхай зохион байгуулах төсвийн тэнцлийг сайжруулах талаархи энэ онд багтаан Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх;

Улсын төсвийн 1998 оны гүйцэтгэл болон гадаад дотоод ийг харгалзан Монгол Улсын 1999 оны төвлөрсөн төсвийн ыг боловсруулж 1999 оны 4 дүгээр сард багтаан Улсын Их Хуралд дүүлэх;

Монгол Улсын 1999 оны төвлөрсөн төсвийн тухай хуулийн төслийг явцад Байнгын хороогоор дэмжигдсэн боловч төсөвт тусгагдаагүй идийн засаг, нийгмийн чухал ач холбогдол бүхий саналуудыг йн эх үүсвэрийн боломжтой уялдуулан авч үзэж, төсвийн д тусгах арга хэмжээ авах;

тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Төсвийн хороо (Я. Эрхэмбаяр)- нд даалгасугай.

ДАРГА

Д. ГАНБОЛД

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

1998 оны 12 дугаар
сарын 3-ны өдөр

Дугаар 124

Улаанбаатар
хот

Эдийн засаг, нийгмийг 1999 онд х
үндсэн чиглэлийг батлах тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн хорин тавдугаар зүйлийн 1 дэх
7 дахь заалт, Засгийн газрын тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн
хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Эдийн засаг, нийгмийг 1999 онд хөгжүүлэх үндсэн ч
хавсралтын ёсоор баталсугай.

2.Эдийн засаг, нийгмийг 1999 онд хөгжүүлэх үндсэн ч
биелэлтийн явцыг 1999 оны 7, 10 дугаар сард Улсын Их
танилцуулахыг Засгийн газар /Ж.Наранцацралт/-т даалгасугай.

ДЭД ДАРГА

Д. ГАНБОЛД

1999 онд хөгжүүлэх үндсэн чиглэл

Бодлогын агуулга, зорилт	1	2	Хугацаа	Хэрэгжүүлэх эзэн
			3	4

А.Макро эдийн засгийн тогтворжилт

1.Макро эдийн засгийн тогтвортой байдлыг баталгах, хувийн хэвшилд тулгуурласан үйлдвэрлэл, үйлчилгээг өргөтгөх, экспортын үйлдвэрлэлийг дэмжих замаар эдийн засгийн өсөлтийг хангана.

-Төсөв, мөнгөний зохиистой бодлогыг тухай бүр уян хатан явуулах замаар макро эдийн засгийн гадаад, дотоод балансын тэнцвэржилтийг хангахад чиглэсэн арга хэмжээг хэрэгжүүлэх
-Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд хөрөнгө оруулалтын нийт эх үүсвэрийн эзлэх хувийг 20-иос доошгүй хувайд хүргэх.
-Хөрөнгө оруулалтын хэмжээг оновчтой тогтоож түүнд хувийн хэвшлийн эзлэх байр, суурийг нэмэгдүүлэх

жилдээ Сангийн сайд

жилдээ Сангийн сайд

жилдээ Сангийн сайд

Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд, Аймэг, нийслэлийн Засаг дарга

жилдээ Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд

-Эдийн засгийн өсөлтийг хангах зорилгоор экспортын чиглэлийн үйлдвэрлэлийг дэмжих, уул уурхай, мах боловсруулах салбарын бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэхэд анхаарах

-Макро эдийн засгийн удирдлагыг боловсронгуй болгох, ялангуяа төсөв, мөнгөний бодлогын уялдааг сайжруулах, бүтцийн өөрчлөлтийг гүнзгийрүүлэх үндсэн дээр инфляцийн түвшинг бууруулах

Жилдээ Монгол банк Сангийн сайд

-1999 онд дотоодын нийт бүтээгдэхүүний бодит өсөлтийг 3.5 хувайд хүргэх.

-Инфляцийн түвшинг 15 хувиас хэтрүүлэхгүй байх.

-Гадаад валютын цэвэр нөөцийг 90 сая ам.долларт хүргэх.

-Гадаад валютын цэвэр нөөцийг импортын барааны 8.5 долоо хоногийн нөөцтэй тэнцэх хэмжээнд байлгах

Жилдээ Сангийн сайд Монголбанк

1	2	3	4
2.Төсвийн орлогын тогтвортой эх үүсвэрийг бүрдүүлэх, үр ашиггүй зарлага санхүүжилтийг хязгаарлах үндсэн дээр төсвийн зохистой бодлогыг явуулна.	-1999 оны дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх төсвийн алдагдлыг 11 хувиас хэтрүүлэхгүй байх, урсгал төсвийг алдагдалгүй байлгах	жилдээ	Сангийн сайд
	-Төсвийн орлогын тогтвортой эх үүсвэрийг бий болгох зорилгоор төвлөрсөн болон орон нутгийн төсөвтэй харьцдаг аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйлдвэрлэл, үйлчилгээг нэмэгдүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх	оны эхнээс	Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг дарга нар
	-Эрүүл мэнд, боловсролын салбарт олгох санхүүжилтийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх хувийн жил 1998 оны гүйцэтгэлээс бууруулахгүй байх.	жилдээ	Сангийн сайд, Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
	-Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлаас төсвийн зарлагыг төсвийн шууд захирагч бүрээр, зардлын зүйлээр баталж, гүйцэтгэлийг улирал бүр тайлагнадаг журамд шилжих хариуцлагын тогтолцоог бий болгох, төсвийн төвлөрүүлэн болон ерөнхийлөн захирагчтай харьцдаг байгууллагын төсвийг нэгэн адил энэ тогтолцоонд шилжүүлэх	жилдээ	Сангийн сайд, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн ИТХ, төсөв төвлөрүүлэн захирагч нар
	-Төрийн өмчийн болон төсвийн хөрөнгийн ашиглалт, зарцуулалтад санхүүгийн хяналт шалгалт хийх үйл ажиллагааны хууль эрхийн үндсийг бүрдүүлэх, ижилээр Санхүүгийн хяналт шалгалтын тухай хуулийг боловсруулан батлуулах	1999. III улирал	Сангийн сайд, Хуульзүйн сайд
	-Аж ахуйн нэгж, байгууллагын санхүүгийн тайлан балансыг боловсронгуй болгож, зардлын болон	1999. II улирал	Сангийн сайд

хэмжээнд төлөвлөх аргачлал боловсруулах

-Бусчилсан хөгжлийн үзэл баримтлалын хүрээнд Засах, захиргааны нэгжийн өнөөчтой хувилбарт орох асуудлыг судлан үзэж саналаа Улсын Их Хуралд оруулах.

3.Инфляцийн түвшинг тогтвортой байлгахад мөнгөний бодлогыг чиглүүлэх, банкны салбарын бүтцийн өөрчлөлтийг эрчимжүүлэн банкнд итгэх олон түмний итгэлийг нэмэгдүүлнэ.

-Гадаад валютын түр зуурын эрэлт, нийлүүлэлтийн тэнцвэргүй байдлыг зохицуулахаас бусад тохиолдолд Төв банкны оролцоог багасгах, мөнгөний шууд бус аргаар ханшийг зах зээлийн бодит түвшинд тогвортой байлгах арга хэмжээг хэрэгжүүлэх

-Төв банкны хянан шалгах үйл ажиллагааны бие даасан байдлыг хангах

-Төлбөр тооцоонд гарч байгаа саатлыг арилгах үүднээс арилжааны банкуудын заавал байлгах нөөцийг хангуулах арга хэмжээ авах

Б.Бүтцийн өөрчлөлтийг гүнзгийрүүлэх

-Төрийн өмчийг хувьчлах ажлыг эрчимжүүлж өмч хувьчлалаас 14.0 тэрбум төгрөгийг төсөвт оруулах

-Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулан боловсронгуй болгох
-Банк, санхүүгийн бүтцийн өөрчлөлтийн бодлогын хүрээнд банкны бус санхүүгийн байгууллагын үйл ажиллагааг хөгжүүлэн дэмжих механизмийг бий болгохтой холбогдсон хууль эрх зүйн актыг боловсруулж зохих журмын дагуу баталж, мөрдүүлэх

-Алдагдалтай ажиллаж байгаа төрийн өмчийн болон төрийн өмчийн оролцоотой үйлдвэр, аж

1999. Ш улирал

Сангийн сайд,
Хууль зүйн сайд
Дэд бүтцийн хөгжлийн сайд
Аймаг, нийслэлийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал
Монголбанк

жилдээ

жилдээ

Монголбанк

жилдээ

Монголбанк

жилдээ

Сангийн сайд
Төрийн өмчийн хороо

1999. II улирал
1999. II улирал

Сангийн сайд
Төрийн өмчийн хороо
Монголбанк
Сангийн сайд

1999. III улирал

Сангийн сайд
Төрийн өмчийн хороо

1	2	3	4
ахуйн газрыг удирдлагын гэрээний үндсэн хувьчлан, ажиллуулах улмаар ашигтай ажиллах болсон үед нь бүрэн хувьчлах тухай санал боловсруулах			
-Өртэй аливаа аж ахуйн нэгжийг хувьчлан авсан өмчлөх нь ерөө төлж дуусгах гэрээ байгуулж байх журамд шилжих талаар санал боловсруулж шийдвэрлүүлэх		1999 III улирал	Сангийн сайд Төрийн өмчийн хороо
-Эрчим хүчний салбарт үйлчилгээний зарим аж ахуйн нэгжийг хувьчлах ажлыг үргэлжлүүлэн 0.4-10 кВт-ын хуваарилх цахилгаан дамжуулах шугам, бүтээгдэхүүний борлуулалтын ажлыг гэрээлж, түрээслэх, хувьчлах ажлыг эхлүүлэх		жилдээ	Дэд бүтцийн хөгжлийн сайд Төрийн өмчийн хороо
-Орон сууцны тухай, Дундын өмчлөлийн орон сууцны болон Орон сууц хувьчлах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулиудыг батлуулан хэрэгжүүлэх арга хэмжээ авах		жилдээ	Дэд бүтцийн хөгжлийн сайд Төрийн өмчийн хороо
-Орон сууц, нийтийн аж ахуйн байгууллагуудын бүтэц, зохион байгуулалтыг зах зээлийн харилцаанд нийцүүлэн өөрчлөх чиглэл боловсруулан хувьчлах		жилдээ	Дэд бүтцийн хөгжлийн сайд
-Орон сууц хувьчлалын хүрээнд сууц өмчлөгчдийн холбоог шинээр байгуулах, үйл ажиллагааг нь хэвийн явуулахад арга зүйн болон эдийн засгийн дэмжлэг туслалцаа үзүүлэх		1999 II улирал	Хөдөө аж ахуйн үйлдвэрийн сайд Төрийн өмчийн хороо
-Төрийн өмчийн болон төрийн өмчийн оролцоотой газар тариалангийн аж ахуйг хувьчилж дуусгах		жилдээ	Дэд бүтцийн хөгжлийн сайд Төрийн өмчийн хороо
-Улаанбаатар хотын нийтийн зорчигч тээврийн автобусны компани, цахилгаан тээвэр компанийг төрийн өмч давамгайлсан хэлбэрээр хувьчлах			Дэд бүтцийн хөгжлийн сайд

-Иргэний агаарын тээврийн компанийг төрийн өмч давамгайлсан хэлбэрээр хувьчлах	1999.III улирал	Дэд бүтцийн хөгжлийн сайд
	жилдээ	Төрийн өмчийн хороо Дэд бүтцийн хөгжлийн сайд Төрийн өмчийн хороо
-Төрийн өмчийн болон төрийн өмчийн оролцоотой барилга угсралтын байгууллага, зураг төсвийн нэгж, барилгын материалын үйлдвэрүүдийг хувьчлах ажлыг зохион байгуулах	жилдээ	Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайд
	жилдээ	Гэгээрлийн сайд Төрийн өмчийн хороо
-Нийгмийн салбарт хувьчлал явуулах хуулийг батлуулан уг хуулийн дагуу нийгмийн дэд салбаруудын онцлог тохирсон хувьчлалын тусгай хөтөлбөр гаргаж, хувьчлах ажлыг эхлэх	жилдээ	ХААУ-ийн сайд
	жилдээ	Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нар Үнэт цаасны хороо Сангийн сайд
-Сум, дүүргийн түвшинд мал эмнэлэг, үржлийн албыг (УҮГ) хувьчилж, ажил, үйлчилгээг хувийн хэвшлээр гүйцэтгүүлэх арга хэмжээ авах	жилдээ	Үнэт цаасны хороо Сангийн яам
	1999 II улирал	Үнэт цаасны хороо Сангийн яам
-Төвлөрсөн хадгаламжид харилцагчдын данс нээлгэх, хувьцааг аль болох чөлөөтэй арилжих, төвлөрүүлэх болон үнэт, цаасны хууль тогтоомжийг хувыцаат компаниуд хэрхэн хэрэгжүүлж байгаа үйл ажиллагаанд тавих хяналтыг сайжруулах	жилдээ	Үнэт цаасны хороо Сангийн яам
	жилдээ	Үнэт цаасны хороо Сангийн яам
-Үнэт цаас гаргах замаар хувийн хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлэх	жилдээ	Үнэт цаасны хороо Сангийн яам
	1999 II улирал	Үнэт цаасны хороо Сангийн яам
-Үнэт цаасны зах зээлд оролцогч мэргэжлийн байгууллагын ажлыг сайжруулах, үнэт цаасны зах зээлд мэргэжлийн ажил, үйлчилгээ эрхлэгчдийг аттестатчлах	жилдээ	Үнэт цаасны хороо Сангийн яам
	жилдээ	Үнэт цаасны хороо Сангийн яам
-Үнэт цаасны зах зээлийн талаархи мэдээллийг олон нийтэд хүргэх үр нөлөө бүхий арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	жилдээ	Үнэт цаасны хороо Сангийн яам
	жилдээ	Үнэт цаасны хороо Сангийн яам

В.Үйлдвэрлэл, үйлчилгээг сэргээн хөгжүүлэх

-Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд аж үйлдвэрийн салбарын эзлэх хувийн жингийн бууралтыг зогсоох зорилгоор дотоод түүхий эд дээр тулгуурлан ажилладаг хүнс, хөнгөн үйлдвэрүүдийг сэргээхэд чиглэсэн зээл, хөрөнгө

5.Хөрөнгийн зах зээлийг хөгжүүлэх тааламжтай орчин бүрдүүлж, хувийн хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлнэ

6.Экспортын бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг түлхүү хөгжүүлэхэд анхаарч, эдийн засгийн өөрийгөө тэтгэх чадавхийг дээшлүүлнэ

оруулалт, татвар, гаалийн тодорхой бодлого, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх.

-Эдийн засагт чухал ач холбогдол бүхий үйлдвэрүүдэд олон улсын байгууллагаас олгох зээлийн асуудлыг шийдвэрлэж, хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах

-Үйлдвэрийн газрын бүтцийн өөрчлөлтийг сайжруулах хөтөлбөрийн хүрээнд Дарханы Хар төмөрлөгийн үйлдвэр, Багахангайн мах боловсруулах үйлдвэрийн хэвийн ажиллагааг хангах

-Төрийн өмчийн оролцоотой үйлдвэрийн газруудыг үр ашигтай ажиллуулах зорилгоор төлөөлөн удирдах зөвлөл, хувьцаа эзэмшигчдийн оролцоог идэвхжүүлэх, тэдний эрх, үүрэг, хариуцлагыг дээшлүүлэх чиглэлээр засгийн болон эрх зүйн үндсийг сайжруулах

-Эрчим хүчний үйлдвэрлэлийн үр ашгийг дээшлүүлэх, бүтээгдэхүүний борлуулалтыг сайжруулах, үнийн тогтолцоог боловсронгуй болгох замаар өр, авлагыг бууруулан, санхүү хөрөнгийн чадварыг дээшлүүлэх

-Төвийн болон орон нутгийн нүүрсний уурхайнуудын техник технологийг шинэчлэх, удирдлагын оновчтой хэлбэрийг нэвтрүүлэх үндсэн дээр түлшний найдвартай хангамжийг дээшлүүлэх, шахмал түлшний үйлдвэр байгуулах боломжийг судлах

-Барилгын салбарыг сэргээх ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулан хэрэгжүүлж эхлэх

-Барилгын дулааны алдагдлыг багасгах судалгаа хийх санал боловсруулах

жилдээ	Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд, Сангийн сайд
1999. III улирал	Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд, Сангийн сайд
жилдээ	Үнэт цаасны хороо, Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд, Төрийн өмчийн хороо
жилдээ	Дэд бүтцийн хөгжлийн сайд
жилдээ	Дэд бүтцийн хөгжлийн сайд
жилдээ	Дэд бүтцийн хөгжлийн сайд
1999. III улирал	Дэд бүтцийн хөгжлийн сайд

гаралтай бүтээгдэхүүн, түүхий эд экспортолх нөхцөлийг бүрдүүлэх	улирал	үйлдвэрийн сайд
-Дэлхийн зах зээлийн чанарын шаардлага хангасан эцсийн бүтээгдэхүүний болон шинэ нэр төрлийн бүтээгдэхүүний экспортыг нэмэгдүүлэх санхүү, эдийн засгийн таатай нөхцөл бүрдүүлэх	жилдээ	Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд, Гадаад харилцааны сайд
-Зэс хайлуулан цэвэршүүлэх үйлдвэр байгуулах ажлыг судлах	1999 II улирал	Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд
-Max боловсруулах үйлдвэрүүдийн үйл ажиллагааг сэргээж, экспортыг нэмэгдүүлэх арга хэмжээ авах	жилдээ	Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд, Гадаад харилцааны сайд
-Хүнсний бүтээгдэхүүнийг витаминжуулан баяжуулах аргыг үйлдвэрлэлд нэвтрүүлэх	жилдээ	Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд
-Алт олборлолтыг нэмэгдүүлэхийн зэрэгцээ газрын тос, ураны баяжмалыг экспортолх боломжийг судлах	жилдээ	Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд
-Малын чанар, үржлийн ажил үйлчилгээг сайжруулах үндэсний хөтөлбөр, Ногоон хувьсгал үндэсний хөтөлбөр, Газар тариалангийн үйлдвэрлэлийг сэргээх үндэсний хөтөлбөр, Биотехнологи дэд хөтөлбөр, Ойн тухай үндэсний хөтөлбөр, Хоршоог хөгжүүлэх нийгмийн хэмжээний хөтөлбөр зэрэг Засгийн газрын хөтөлбөрүүдийн санхүүжилтийн баталгааг сайжруулж, хэрэгжүүлэх ажлыг эрчимжүүлэх.	жилдээ	Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд, Гэгээрлийн сайд, Байгаль орчны сайд, Сангийн сайд
-Мал эмнэлэг, үржлийн улсын хяналтын албыг бэхжүүлэх, үйл ажиллагааг нь жигдрүүлэх	жилдээ	Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд
-Үнэ, ханшны мэдээллийг малчдад хүргэх арга замыг өргөжүүлэх.	жилдээ	Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд, Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
-Малчин өрх бэлэн бус тооцооны хэлбэрийг ашиглах, хүрээг өргөтгөх асуудлыг судалж хэрэгжүүлж эхлэх.	жилдээ	Монголбанк, Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд.

-Орон нутаг, сумдад мал аж ахуйн бүтээгдэхүүний ануун шатны боловсруулах үйлдвэрлэлийг байгуулах ажлыг эрчимжүүлэх	жилдээ	Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
-Малчдын орлогыг нэмэгдүүлэхэд төрөөс дэмжлэг үзүүлэн цөөн малтай иргэдийг малжуулах	жилдээ	Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд, Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
-Бэлчээрийн усан хангамжийг сайжруулах, хээрийн залууд нутаг бэлчээрийг эзэмших замаар бэлчээрийн даац ашиглалтыг сайжруулах	жилдээ	Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд
-Бэлчээрийн ургамлыг хөнөөдөг үлийн цагаан оготно, царцаатай тэмцэх ажлыг өргөжүүлэх	жилдээ	Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд
-Хөдөө аж ахуйг гадаад зах зээлийн өрсөлдөөнөөс хамгаалах импортын уян хатан бодлогыг үргэлжлүүлэн явуулах	жилдээ	Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд
-Газар тариалангийн үйлдвэрлэлийг зах зээлийн эрсдэлээс хамгаалах - зорилгоор үрийн тариалангийн заавал давталын тогтолцоо бий болгох.	жилдээ	Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд, Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
Газар тариалангийн үйлдвэрлэлийн онцлог тохирсон зээлийн бодлого явуулахтай уялдуулан газар тариалангийн техникийг урт хугацааны бага хүүтэй зээлийг ашиглан шинэчлэх ажлыг үргэлжлүүлэн явуулах.	жилдээ	Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд, Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
-Газар тариалангийн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх зорилгоор өөрийн орны байгаль, цаг уурын нөхцөлд зохицсон үр үржүүлэх, сортын үрээр хангах ажлыг үргэлжлүүлэх.	жилдээ	Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд, Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга
-Газар тариалангийн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх зорилгоор таримлын сайн чанарын үрээр хангах, услагтын байгууламжийг шинэчлэх	жилдээ	Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд

жилдээ	Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд
жилдээ	Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд, Аймаг нийслэлийн Засаг дарга
жилдээ	Дэд бүтцийн хөгжлийн сайд
1999 II улирал	Дэд бүтцийн хөгжлийн сайд
жилдээ	Дэд бүтцийн хөгжлийн сайд
жилдээ	Дэд бүтцийн хөгжлийн сайд
жилдээ	Дэд бүтцийн хөгжлийн сайд
жилдээ	Дэд бүтцийн хөгжлийн сайд
жилдээ	Дэд бүтцийн хөгжлийн сайд
жилдээ	Дэд бүтцийн хөгжлийн сайд
жилдээ	Дэд бүтцийн хөгжлийн сайд

-Газар тариаланг дэмжих сангийн хөрөнгийн эх үүсвэрийг гадаад, дотоодын зээл тусламжийг ашиглан нэмэгдүүлэхийн зэрэгцээ "Улаанбуудайн сан"-гийн хөрөнгийн эх үүсвэрийг бүрдүүлэх.

Үр тарианы үйлдвэрлэлийг 300 мянган тонноос доошгүй хэмжээнд хүргэж, эх орны гурилын хэрэгцээний 60-аас доошгүй хувийг өөрийн үйлдвэрлэлээр хангах.

-Олон улсын агаарын тээврийн шугамыг өргөтгөх, дотоодын нислэгийг нэмэгдүүлэх, нислэг хөдөлгөөний аюулгүй байдлыг хангах арга хэмжээ авах

-Авто тээврийн хэрэгслийн техник ашиглалтад тавих шаардлага, хяналтыг зохицуулах эрх зүйн үндсийг бүрдүүлэх

-Далайн тээвэр хийх олон улсын эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх

-Зарим аймгуудын төвийн холболтын байгууламж болон кабель шугамыг тоон технологиор өргөтгөн шинэчлэх ажлыг хэрэгжүүлэх

-Баянхонгор, Говь-Алтай, Ховд, Баян-Өлгий аймгийн төвийг сансрын холбооны сүлжээгээр холбоожуулах

-Улсын хойт хилээс урд хил хүртэл төмөр замын дагуу хот, суурин газрыг шилэн кабелийн сүлжээгээр холбоожуулах

-Үүрэн телефон холбооны сүлжээг өргөтгөж нийслэлийн гэр хорооллыг холбоожуулах

-Хөдөөгийн холбооны найдвартай ажиллагааг хангах зорилгоор 50 хүртэлх сум, суурин газарт нарны зай тэжээл суурилуулах, сансрын холбооны ВиСАТ-сүлжээгээр холбоожуулах

-Хот суурин газрын ус хангамжийн эх үүсвэр,

7.Бизнес хөгжих таатай нөхцөлийг бүрдүүлэх чиглэлээр дэд бүтцийн салбарыг түлхүү хөгжүүлнэ.

1	2	3	4
8. Хүн амд үзүүлж байгаа эрүүл мэндийн үйлчилгээ, эмнэлгийн тусламжийн хүртээмж, чанарыг дээшлүүлэн хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагыг дэмжин хөгжүүлнэ.	шугам сүлжээ, цэвэрлэх байгууламжийн ашиглалт, үйлчилгээг сэргээх, эрүүл ахуйн шаардлагыг дээшлүүлэх, бүтэц зохион байгуулалтыг боловсронгуй болгох	жилдээ	Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайд
	Г.Хүний нөөцийн хөгжил, нийгмийн хамгаалал -Сүрьеэ, брүцеллёз, ДОХ болон бэлгийн замын халдварт өвчинтэй тэмцэх ажлыг эрчимжүүлэх үндсэн дээр халдварт өвчний гаралт, тархалтыг 1998 оныхоос бууруулах, халдварт саа, нярайн татран өвчин гарах үндэс, нөхцөлийг арилгахад чиглэсэн арга хэмжээ авах -Өвчлөлтөд өртөмтгий бүлгийн хүн амыг урьдчилан сэргийлэх үзлэг шинжилгээнд өргөн хамруулах, өвчнийг эрт оношлон эрүүлжүүлэх ажлыг зохион байгуулах -Эрүүл мэндийн салбарт хэрэгжүүлж байгаа хөтөлбөр, төслийн явцыг эрчимжүүлэх -Эрүүл мэндийн даатгалын тогтолцоо, эрүүл мэндийн байгууллагын санхүүжилтийн арга замыг боловсронгуй болгох -Эмнэлгүүдийг оношлогоо эмчилгээний техник хэрэгслээр хангахад шаардагдах хөрөнгийн эх үүсвэрийг бий болгос зорилгоор зориулалтын сан байгуулан ажиллуулах -Хүн амын бие бялдрыг чийрэгжүүлэх хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлэх, "Сидней-2000, бирдний найдаар" уриан дср бүх ард түмний спортын наадмыг зохион байгуулах -Сургууль завсралтыг 20 хувиар бууруулж, суурь боловсрол эзэмших насны хүүхдийн	жилдээ 1999.11 улирал жилдээ жилдээ 1999.111 улирал	Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайд Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайд Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайд Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайд Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайд Гэгээрлийн сайд
9. Боловсрол, шинжлэх ухааны салбарын шинээр батлагдсан			

сонирхлын бүлгүүдийн оролцоог бодитой болгох замаар үйл ажиллагаанд нь үнэлгээ өгөх, хөрөнгийн зарцуулалт, сургалтын төлбөрийн хэмжээ зэрэгт хяналт тавих үүрэг бүхий удирдлагын зөвлөлийг сургууль, цэцэрлэгүүдэд зохион байгуулан ажиллуулах

-Төхивийн болон мэргэжлийн анхан, дунд шатны сургуулиудын сургалтын агуулга, арга зүйг боловсронгуй болгох, стандарт боловсруулах, сурах бичгийг шинэчлэх, сургалтын бусад техник хэрэгсэл, хэрэгслэгдэхүүнээр хангах

-Мэргэжлийн анхан шатны сургуульд 10 дугаар анги төгсөгчдөөс эхсэн суралцагчдын сургалтын төлбөрийг хөнгөлөх арга хэмжээ авах

-Төрийн захиалгаар гүйцэтгэж байгаа шинжлэх ухаан технологийн төслийн үр өгөөжийг дээшлүүлэхэд захиалагчийн үүрэг хариуцлагыг өндөржүүлэх

-Аж ахуйн нэгж, бейгууллагын захиалгаар гүйцэтгэх эрдэм шинжилгээ, судалгаа, зохион бүтээлтийн ажлын хэмжээг нэмэгдүүлэх

-Хүн амын бейршилт, шинжилт хөдөлгөөний талаар төслийн судалгаа явуулах, гарсан үр дүнг эдийн засгийн бүсчилсэн, хөгжлийн бодлогод тусган хэрэгжүүлэх

-Иргэдийн овгийг сэргээх, улсын бичгийг хөтлөх ажлыг зохион байгуулах, иргэний паспортыг үнэмлэхээр солих ажлыг дуусгах

-Хүн амын болон орон сууцны 2000 оны тооллогын бэлтгэлийг хангах

Гэгээрлийн сайд

жилдээ

Гэгээрлийн сайд

1999 III улирал

Гэгээрлийн сайд

жилдээ

Гэгээрлийн сайд

жилдээ

Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайд

жилдээ

Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайд, Цагдаагийн ерөнхий газар

жилдээ

Үндэсний статистикийн газар, Сөнгийн сайд, Дэд бүтцийн хөгжлийн сайд, Хууль зүйн сайд.

10.Хүн амын хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих, хөдөлмөрийн үнэлэмжийг дээшлүүлэх, нийгмийн хамгааллыг баталгаажуулах үндсэн дээр амьжиргааны түвшинг дээшлүүлэх.

1	2	3	4
	-Хүн амын орон сууцны хангамжийг сайжруулах стратеги боловсруулан орон сууцыг зах зээлийн харилцаанд нийцүүлэн хөгжүүлэх, орон сууцны санхүүжилтийн шинэ тогтолцоог бүрдүүлэх -Хөдөлмөрийн нөхцөлийн, төв лабораторийг өргөтгөн шинэчлэх, хэмжилтийн багаж хэрэгсэлийн хүртээмжийг сайжруулан хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуйн үндэсний мэдээллийн төвийг бэхжүүлэх, хөдөлмөрийн стандарт, норм, нормативыг тогтоох, хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааг хангах арга хэмжээ авах -Хөдөлмөрийн статистикийн мэдээллийн тогтолцоог боловсронгуй болгох, эдийн засгийн идэвхтэй хүн ам, ажилгүйдлийн түвшинг олон улсын стандартын дагуу тодорхойлох аргачлал боловсруулан мөрдүүлэх -Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлангийн шинэчилсэн маягтын хавсралтад хөдөлмөр, цалин хөлсний үзүүлэлтийг туслах арга хэмжээг зохион байгуулах -Монгол Улсын төрөөс цалин, хөдөлмөрийн хөлсний талаар баримтлах үзэл баримтлал боловсруулан хэрэгжүүлэх -Ядуурал, ажилгүйдлийн ба албан бус ажил эрхлэлтийн улсын хэмжээний үзлэг явуулах -Хүн амын хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшинг дээшлүүлж, ажилгүйдлийн түвшинг эдийн засгийн	жилдээ жилдээ 1999.III улирал 1999.III улирал 1999.III улирал жилдээ жилдээ	Гадаад харилцааны сайд, Бятлан хамгаалахын сайд Дэд бүтцийн хөгжлийн сайд Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайд Үндэсний статистикийн газар, Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайд Сангийн сайд Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайд Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайд, Сангийн сайд Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайд, Аймаг, нийслэл, сум,

-Ядуурлыг бууруулах үндэсний хөтөлбөрийн шугамаар орлого нэмэгдүүлэх, хувийн нийгэм аж ахуйн нэгжийг дэмжих, жижиг эзэлийн төсөл хэрэгжүүлэх арга хэмжээг түлхүү зохион байгуулах	жилдээ	Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайд
-Ахмадын жилийн амжилттай уялдуулан ахмад настны халамж үйлчилгээг сайжруулахад анхаарах	жилдээ	Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайд
-Ядуурлыг бууруулах бодлого, чиглэлд нэмэлт тодотгол оруулах	1999. I улирал	Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайд
-Эдийн засагт гарч буй өөрчлөлттэй уялдуулан хүн амын амьжиргааны доод түвшинг бүсийн ялгаатайгаар шинэчлэн тогтоох	1999. II улирал	Үндэсний статистикийн газар
-Хөдөлмөрийн үнэлэмжийг дээшлүүлэх чиглэлээр хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээг нэмэгдүүлэн тогтоох	1999. II улирал	Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайд
-Нийгмийн даатгалын хамрах хүрээг өргөтгөж, малчид, эзэд, хувиараа хөдөлмөр эрхлэгчдийг даатгалд өргөн хамруулах нөхцөл, журмыг хуулиар тогтоон мөрдүүлэх	Жилдээ	Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайд
-Тэтгэврийн даатгалын тогтолцооны орлогоороо зарлагаа нөхөж буй одоогийн зарчмыг өөрчлөн хагас хуримтлалын тогтолцонд шилжүүлэх эрх зүйн орчин бүрдүүлэх эхлэлийг тавих	Жилдээ	Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайд
-Тэтгэвэр, тэтгэмжийг үнэ тарифын өөрчлөлттэй уялдуулан 1999 оны эхний хагас болон сүүлийн хагаст нэмэгдүүлэх арга хэмжээ авах.	Жилдээ	Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайд Сангийн сайд
-Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл төлж ажил эрхэлдэг эхчүүдийн жирэмсний ба амаржсаны тэтгэмжийг нийгмийн даатгалын сангаас олгох, хүүхэд асароны тэтгэмжийн хэмжээг амьжиргааны доод түвшинтэй уялдуулан нэмэгдүүлэх арга хэмжээ авах	Жилдээ	Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайд Сангийн сайд

1	2	3	4
11. Төрөөс экологийн талаар баримтлах бодлогыг бүх шатанд хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулна.	-Төрийн албан хаагчдын цалин хөлсийг амьдралын өртгийн өсөлттэй уялдуулан нэмэгдүүлэх арга хэмжээ авах -Байгаль орчны бохирдлыг бууруулах, нөөц байгалийг эхистэй өшиглэх зорилгоор Озоны давхаргыг хамгаалах тухай, Химийн хорт бодисоос хамгаалах тухай, Агаарын тухай, Ан амьтны төлбөрийн тухай хуулиудыг боловсруулах, шинэчлэх тэдгээрийг хэрэгжүүлэх аргачлал, журам, зааврыг батлан мөрдүүлэх -Байгалийн нөөц, биологийн төрөл зүйлийн эдийн засгийн үнэ цэнэ, хомсдлын өртгийн үнэлгээ, орчны бохирдлын төлбөрийн тогтолцоо бүрдүүлэх арга зүйг боловсруулан хэрэгжүүлэх Газрын харилцааны эрх зүйн тогтолцоог боловсронгуй болгох замаар газрын шинэтгэлийн бодлогыг эрчимжүүлж, газарт чанарын болон эдийн засгийн үнэлгээ хийх ажлын эхлэлийг тавьж, газрын тоо бүртгэл, кадастрын үйл ажиллагааг сайжруулах -Байгаль орчны хууль тогтоомжийг зөрчсөн, нөөц баялагт үрэлгэн хандсан тохиолдолд ногдуулах төлбөр, нөхөн төлбөрийн хэмжээг нэмэгдүүлэх, хармуцлагын тогтолцоог чангатгах арга хэмжээ авах -Модны экспортыг зогсоох асуудлыг судалж шийдвэрлэх	Жилдээ Жилдээ Жилдээ Жилдээ Жилдээ 1999, улиралд жилдээ жилдээ	Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын сайд, Сангийн сайд Байгаль орчны сайд Байгаль орчны сайд Байгаль орчны сайд Байгаль орчны сайд Байгаль орчны сайд, Хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд Байгаль орчны сайд, Дад бүтцийн хөгжлийн сайд Хууль зүйн сайд
12. Эдийн засаг, нийгмийн	байгаль орчны сайд, үйлдвэрийн сайд, хөдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайд		

байгууллагатай хамтран хэрэгжүүлэх	улирал	
-Гэмт хэргийн шалтгаан, нөхцөлийг судлах хууль зүйн ухааны хүрээлэн байгуулан ажиллуулах	жилдээ	Хууль зүйн сайд
-Шүүн таслах ажлын төрлөөр дагнасан шүүх ажиллуулах эрх зүйн үндсийг бүрдүүлэх	1999.11	Хууль зүйн сайд
-Гэмт хэргийн улмаас иргэн, байгууллагад хохирол учруулсан хүмүүст ногдуулж байгаа ялын бодлогыг судалж, хорих ял эдэлж байгаа хүмүүсээр тэдгээрийн учруулсан хохирлыг бүрэн төлүүлэх хариуцлагын тогтолцоог бүрдүүлэх чиглэлээр эрүүгийн болон холбогдох бусад хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах	жилдээ	Батлан хамгаалахын сайд
-Батлан хамгаалах тогтолцооны багц хуулийг сурталчлах, хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон арга хэмжээ авах		
-Зэвсэгт хүчнийг мэргэжлийн чиг баримжаатай болгон шинэчлэх үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх	жилдээ	Батлан хамгаалахын сайд
-Цэргийн анги, салбар, тусгай мэргэжлийн байгууллагуудын иргэний хамгаалалтын хамтарсан ажиллагааг зохион байгуулах, удирдах арга барилыг бүрдүүлэх	жилдээ	Батлан хамгаалахын сайд
-Төрийн хилийн бодлогын хэрэгжилтийг зохион байгуулах, хилийн гэрээ хэлэлцээрүүдийг тодотгох хил хамгаалалт болон хилийн цэргийн анги салбарыг бэхжүүлэх, хилийн цэргийн авто паркийг шинэчлэх, хилчдийн нийгмийн асуудлыг шийдвэрлэх.	жилдээ	Батлан хамгаалахын сайд
Дэлхийн нөлөө бүхий болон Ази, номхон далайн бүс нутгийн орнууд /байгууллага/-тай цэргийн харилцаа хөгжүүлэх, цэргийн итгэлцлийг бэхжүүлэх	жилдээ	Батлан хамгаалахын сайд

13. Төрийн цэргийн бодлогын ба батлан хамгаалах салбарын багц хуулийн хэрэгжилтийг хангах, зэвсэгт хүчнийг мэргэжлийн чиг баримжаатай болгон өөрчлөх үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх, улсын хил хамгаалалтыг сайжруулах.

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

1998 оны 12 дугаар
сарын 9-ний өдөр

Дугаар 125

Улаанбаата
хот

Монгол Улсын Ер
сайдыг томилох т

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн хорин тавдугаар зүйлийн хэсгийн 6, Монгол Улсын Их Хурлын хуралдааны дэгийн хуули дугаар зүйл, нууц санал хураалтын дүнг үндэслэн Монгол Улс Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Жанлавын Наранцацралтыг Монгол Улсын Ерөнхий са томилсугай.

2. Энэ тогтоолыг 1998 оны 12 дугаар сарын 9-ний өдрөөс дагаж мөрдөнө.

ДАРГА

Р. ГОНЧИГДО

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

1998 оны 12 дугаар
сарын 9-ний өдөр

Дугаар 126

Улаанбаата
хот

Байнгын хорооны д
сонгох тухай

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйл, Их Хурлын хуралдааны дэгийн хуулийн 12 дугаар зүйлийн хэсэг, нууц санал хураалтын дүнг үндэслэн Монгол Улс Хурлаас ТОГТООХ нь:

Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хорооны д Улсын Их Хурлын гишүүн Цэрэндоржийн Ганхуягийг баталсуга

ДАРГА

Р. ГОНЧИГДО

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

ы 12 дугаар
1-ний өдөр

Дугаар 127

Улаанбаатар
хот

Санал хураах комисс байгуулах тухай

гол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:
гол Улсын Засгийн газрын гишүүдийг томилох асуудлаар
нал хураалтыг зохион байгуулж, дүнг илтгэх үүрэг бүхий
г Улсын Их Хурлын гишүүн Р. Нарангэрэл, Ү. Наранцэцэг,
эртогоо, Д. Цэвээнжав, Ц. Шаравдорж нарын бүрэлдэхүүн-
байгуулсугай.

ГА

Р. ГОНЧИГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

ы 12 дугаар
1-ний өдөр

Дугаар 128

Улаанбаатар
хот

Монгол Улсын Засгийн газрын
зарим гишүүдийг томилох тухай

гол Улсын Үндсэн хуулийн хорин тавдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн
залт, Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 1 дүгээр зүйл,
Улсын Их Хурлын хуралдааны дэгийн хуулийн 16 дугаар зүйлийн 2
г, нууц санал хураалтын дүнг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас
ОХ нь:

юмцэрэнгийн Мэндсайханыг Монгол Улсын Засгийн газрын
Байгаль орчны сайдаар; Ням-Осорын Туяаг Монгол Улсын
газрын гишүүн, Гадаад харилцааны сайдаар тус тус томилсугай.
э тогтоолыг 1998 оны 12 дугаар сарын 21-ний өдрөөс эхлэн дагаж

ГА

Р. ГОНЧИГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

1998 оны 12 дугаар
сарын 21-ний өдөр

Дугаар 129

Улаанбаа
хот

Ажлаас чөлөөлөх

Засгийн газрын гишүүдийг томилсонтой холбогдуулан Монгол Үндсэн хуулийн хорин тавдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 6 дахь Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1. Сангажавын Баярцогтыг Монгол Улсын Засгийн гишүүн, Байгаль орчны сайдын; Ринчиннямын Амаржар Монгол Улсын Засгийн газрын гишүүн, Гадаад харилцааны үүрэгт ажлаас тус тус чөлөөлсүгэй.

2. Энэ тогтоолыг 1998 оны 12 дугаар сарын 21-ний өдрөөс эхлэн мөрдөнө.

ДАРГА

Р. ГОНЧИГДО

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

1998 оны 12 дугаар
сарын 25-ны өдөр

Дугаар 130

Улаанба
хот

Монгол Улсын Их Ху
гишүүний бүрэн эрхийг
зөвшөөрөх тухай

Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн 17 дугаар тойрог оны 12 дугаар сарын 20-ны өдөр явагдсан нөхөн сонгуулийн дүнгийн тухай Сонгуулийн ерөнхий хорооны илтгэлийг хэл Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

Монгол Улсын Их Хурлын гишүүнээр нөхөн сонг Санжаасүрэнгийн Оюуны бүрэн эрхийг хүлээн зөвшөөрсүгэй.

ДАРГА

Р. ГОНЧИГ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

оны 12 дугаар
н 10-ны өдөр

Дугаар 206

Улаанбаатар
хот

**Х. Рагчаад Монгол Улсын Аж
үйлдвэрийн гавьяат ажилтан
цол хүртээх тухай**

Энэт" үйлдвэрт олон жил үр бүтээлтэй ажиллаж, эзэмшсэн
йнхээ ашиглалт, засвар үйлчилгээг чанарын өндөр төвшинд
үйлдвэрлэлд оновчтой санал нэвтрүүлэх, үр ашгийг
лэх, ажилчдын залуу халааг бэлтгэхэд оруулж байгаа хувь
г нь үнэлж Монгол-Оросын хамтарсан уул уурхайн баяжуулах
т" үйлдвэрийн баяжуулах фабрикийн тээрмийн машинч
энгийн Рагчаад Монгол Улсын Аж Үйлдвэрийн гавьяат
цол хүртээсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧИ**

Н. БАГАБАНДИ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

ны 12 дугаар
0-ны өдөр

Дугаар 207

Улаанбаатар
хот

**Уул уурхайн баяжуулах "Эрдэнэт"
үйлдвэрийн зарим ажилтан,
ажилчдыг одон медалиар шагнах
тухай**

Монгол-Оросын хамтарсан уул уурхайн баяжуулах "Эрдэнэт"
г олон жил, үр бүтээлтэй ажиллаж байгаа тус үйлдвэрийн дор
хүмүүсийг одон, медалиар шагнасугай.

ХӨДӨЛМӨРИЙН ГАВЬЯАНЫ УЛААН ТУГИЙН ОДОНГООР:

1. Цэдэнпилийн Балжинням	- Уул уурхайн баяжуулах "Эрдэс" үйлдвэрийн үйлдвэрлэл эрхэлсэн орлогч захирал
2. Норжмаагийн Батсүх	- Мөн үйлдвэрийн баяжуулах үйлдвэрийн ахлах цахилгаанчин
3. Гомбожавын Долгор	- Мөн үйлдвэрийн автотээврийн байгууллагын БелАЗ-ын жолооч
4. Дондовоогийн Лхагвасүрэн	- Мөн үйлдвэрийн Улаанбаатар дахь төлөөлөгчдийн газрын менежер
5. Цэвэлмаагийн Хүрэлбаатар	- "Энэрэл" төвийн захирал

"АЛТАН ГАДАС" ОДОНГООР:

1. Гомбожавын Амартайван	- Уул уурхайн баяжуулах "Эрдэс" үйлдвэрийн технологийн автоба тооцоолон бодох техникийн цехийн хэсгийн дарга
2. Төмөр-Очирын Батсайхан	- Мөн үйлдвэрийн ил уурхайн машинч
3. Доржийн Баясгалан	- Мөн үйлдвэрийн дэргэдэх "Хангарьд" спорт клубийн захирал
4. Доржийн Гансүх	- Мөн үйлдвэрийн баяжуулах фабрикын хэсгийн дарга
5. Жамъянсүрэнгийн Бямбаа	- Мөн үйлдвэрийн Улаанбаатар дахь төлөөлөгчийн газрын менежер
6. Цогзолын Давгадорж	- Мөн үйлдвэрийн баяжуулах үйлдвэрийн машинч
7. Түвдэнгийн Даш	- Мөн үйлдвэрийн ил уурхайн экскаваторын машинч
8. Цэрэнгийн Ерэнпил	- Мөн үйлдвэрийн баяжуулах үйлдвэрийн баяжуулагч
9. Банзрагчийн Лида	- Мөн үйлдвэрийн засвар машинчийн заводын өнгөлгөөчин
10. Цэндийн Лувсансамбуу	- Мөн үйлдвэрийн баяжуулах үйлдвэрийн бутлуурчин
11. Дамбын Мягмаржав	- Мөн үйлдвэрийн дулааны системийн мастер

лын Төмөрбаатар	- Мөн үйлдвэрийн засвар механикийн заводын хайлуулагч
ийн Цагаач	- Мөн үйлдвэрийн баяжуулах фабрикийн ерөнхий цахилгаанчны орлогч
янгийн Цэрэнбат	- Мөн үйлдвэрийн ил уурхайн өрмийн мастер
вдоржийн Оюунбат	- Мөн үйлдвэрийн баяжуулах фабрикийн бутлуурчин
рэнгийн Олсоргочоо	- Мөн үйлдвэрийн баяжуулах фабрикийн бригадын дарга
н Шарав	- Мөн үйлдвэрийн автотээврийн байгууллагын засварын газрын дарга

ХӨДӨЛМӨРИЙН ХҮНДЭТ МЕДАЛИАР:

аламын Авдингэрэл	- Уул уурхайн баяжуулах "Эрдэнэт" үйлдвэрийн баяжуулах фабрикийн бутлуурчин
лын Амарсанаа	- Мөн үйлдвэрийн баяжуулах фабрикийн бригадын дарга
н Гомбосүрэн	- Мөн үйлдвэрийн ил уурхайн тэсэлгээчин
кавын Гэрэлт-Од	- Мөн үйлдвэрийн баяжуулах фабрикийн ахлах мастер
ажавын Даваа	- Мөн үйлдвэрийн ил уурхайн автогрейдерчин
нгийн Даваадорж	- Мөн үйлдвэрийн автотээврийн байгууллагын БелАЗ-ын жолооч
гийн Даваадорж	- Мөн үйлдвэрийн дулааны станцын нүүрс буулгагч
ийн Дашням	- Мөн үйлдвэрийн цахилгааны цехийн монтёр
н Дашсамбуу	- Мөн үйлдвэрийн баяжуулах фабрикийн засварчин
ын Дүгэржав	- Мөн үйлдвэрийн автотээврийн байгууллагын БелАЗ-ын жолооч
ийн Дүүжий	- Мөн үйлдвэрийн баяжуулах фабрикийн механикч
жавын Жавхлантөгс	- Мөн үйлдвэрийн автотээврийн байгууллагын засварчин

13. Камбарын Мурзахмед	- Мөн үйлдвэрийн автотээ байгууллагын слесарь
14. Тогтохын Санах	- Мөн үйлдвэрийн засвар механикийн заводын засвар
15. Түмэнбаярын Ундрах	- Мөн үйлдвэрийн шинжи гээний төв лабораторийн хөвүүлэн баяжуулагч
16. Дэмбэрэлсамбуугийн Улаанхүү	- Мөн үйлдвэрийн дэргэдэ эмнэлэг сувиллын засвар
17. Доржсүрэнгийн Чулуунгэрэл	- Мөн үйлдвэрийн төмөр цехийн машинч
18. Равдангийн Энхтайван	- Мөн үйлдвэрийн технол автоматик ба тооцоолон техникийн цехийн масте

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧ

Н. БАГА

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

1998 оны 12 дугаар
сарын 10-ны өдөр

Дугаар 208

Улаан
х

ОХУ-ын зарим
шагнах ту

Монгол-Оросын хамтарсан уул уурхайн баяжуулах "Эрдэнэ" үйлдвэрт үр бүтээлтэй ажиллаж байгаа ОХУ-ын дор иргэдийг одон, медалиар шагнасугай.

"АЛТАН ГАДАС" ОДОНГООР

Владимир Васильевич
Потапов

- Уул уурхайн баяжуулах "Эрдэнэ" үйлдвэрийн геологи хайгуулын ангийн ерөнхий геологич

ХӨДӨЛМӨРИЙН ХҮНДЭТ МЕДАЛИАР

ь Александрович	- Уул уурхайн баяжуулах "Эрдэнэт"
	үйлдвэрийн авто тээврийн
	байгууллагын засварчин
лий	- Мөн үйлдвэрийн автотээврийн
ндрович Леонов	байгууллагын засварчин

"НАЙРАМДАЛ" МЕДАЛИАР

с Леонтевич Бодюк	- Уул уурхайн баяжуулах "Эрдэнэт"
	үйлдвэрийн инженерийн зураг
	төслийн хэлтсийн ажилтан
Иванович Табунов	- Мөн үйлдвэрийн захиргаа аж ахуйн
	цахийн засварчин
рий Дмитриевич	- Мөн үйлдвэрийн эрчим хүчний
сдев	цахийн мастер
мир Леонидович	- Мөн эрчим хүчний цехийн
з	ерөнхий инженер
лий	- Мөн үйлдвэрийн цахилгааны
ндрович Плотников	цахийн инженер
и Алексеевич	- Мөн үйлдвэрийн засвар механикийн
ов	заводын гагнуурчин
андр	- Мөн үйлдвэрийн ил уурхайн өрмийн
донович Блинов	машинч
и Петрович Гусев	- Мөн үйлдвэрийн ерөнхий захиргааны
	хэлтсийн дарга
ор Васильевич	- Мөн үйлдвэрийн техникийн хэлтсийн
енко	орлогч дарга

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

1998 оны 12 дугаар
сарын 11-ний өдөр

Дугаар 209

Улаанбаатар

х

Зарим шүүхийн шүүгч, ер
шүүгчийг чөлөөлөх тух

Монгол Улсын Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн саналыг үндэсн
Норовын Хүрэлбаатарыг Сэлэнгэ аймгийн шүүхийн ер
шүүгчийн, өөр ажилд шилжих болсонтой нь холбог
Ширэндэвийн Бат-Эрдэнийг Хөвсгөл аймаг дахь сум д
шүүхийн шүүгч, ерөнхий шүүгчийн, өөрөө хүсэлт гаргасан
Жамбалжавын Сүхээг Өвөрхангай аймаг дахь сум дундын 2
шүүхийн шүүгчийн албан тушаалаас тус тус чөлөөлсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

Н. БАГАБА

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

1998 оны 12 дугаар
сарын 11-ний өдөр

Дугаар 210

Улаанбаатар

х

Ерөнхий шүүгчийг томило

Монгол Улсын Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн саналыг үндэсн
Ширэндэвийн Бат-Эрдэнийг Хөвсгөл аймгийн шүүхийн
ерөнхий шүүгчийн албан тушаалд томилсугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

Н. БАГАБА

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

д 12 дугаар
2-ны өдөр

Дугаар 213

Улаанбаатар
хот

**П. Жасрайд Монгол Улсын
гавьяат эдийн засагч цол хүртээх
тухай**

засгийн удирдах дээд болон эдийн засгийн төв
агуудад олон жил үр бүтээлтэй ажиллаж, улс орон зах
харилцаанд шилжих шилжилтийн үеийн нийгэм, эдийн
зорилтуудыг хэрэгжүүлэхэд оруулж байгаа хувь нэмрийг нь
Улсын Их Хурлын гишүүн Пунцагийн Жасрайд Монгол
гавьяат эдийн засагч цол хүртээсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

Н. БАГАБАНДИ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

д 12 дугаар
2-ны өдөр

Дугаар 214

Улаанбаатар
хот

**Б. Түмэндэмбэрэлд Монгол Улсын
гавьяат уурхайчин цол хүртээх
тухай**

ийн уулын үйлдвэрт олон жил тогтвортой, үр бүтээлтэй
д, үйлдвэрлэлд шинэ технологи, оновчтой санал нэвтрүүлэн,
нхаа үйлдвэрлэлийн төлөвлөгөөт даалгаврыг тогтмол давуулан
к, залуу ажилчдыг дагалдуулан сургахад оруулж байгаа хувь
нь үнэлж тус үйлдвэрийн нэвтрэгчдийн бригадын дарга
ийн Түмэндэмбэрэлд Монгол Улсын гавьяат уурхайчин цол
гэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

Н. БАГАБАНДИ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

1998 оны 12 дугаар
сарын 22-ны өдөр

Дугаар 215

Улаан

х

**А. Дамдинд Монгол Улс
гавьяат багш цол хүртэ
тухай**

Их, дээд сургуульд олон жил үр бүтээлтэй ажиллаж, оюутанд зориулсан ном, сурах бичиг олныг туурвиж, мэргэ боловсон хүчнийг сургаж бэлтгэхэд оруулж байгаа хувь нэмр үнэлж Худалдаа, үйлдвэрийн дээд сургуулийн зөвлөх багш Дамдинд Монгол Улсын гавьяат багш цол хүртээсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

Н. БАГА

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

1998 оны 12 дугаар
сарын 22-ны өдөр

Дугаар 216

Улаан

х

**Г. Базарт Монгол Улсын
багш цол хүртээх тух**

Их, дээд сургуульд олон жил үр бүтээлтэй ажиллаж эрдэм судлалын ажлын чанарыг сайжруулах, материаллаг бэхжүүлэх, барилгын мэргэжлийн багш, боловсон хүчин үйлст оруулж байгаа хувь нэмрийг нь үнэлж Техник сургуулийн барилгын конструкци, технологийн тэнхмий Гончигийн Базарт Монгол Улсын гавьяат багш цол хүртээсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

Н. БАГА

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

ы 12 дугаар
2-ны өдөр

Дугаар 217

Улаанбаатар
хот

**П. Бадарчид Монгол Улсын соёлын
гавьяат зүтгэлтэн цол хүртээх тухай**

зохиолын салбарт он удаан жил үр бүтээлтэй ажиллаж, х орны болон бусад сэдвээр олон арван найраглал, шүлэг, үг туурвин, монголын яруу найраг, иргэдийн гоо сайхны хөгжүүлэхэд оруулж байгаа хувь нэмрийг нь үнэлж яруу Пунцагийн Бадарчид Монгол Улсын соёлын гавьяат н цол хүртээсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

Н. БАГАБАНДИ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

ы 12 дугаар
2-ны өдөр

Дугаар 218

Улаанбаатар
хот

**Э. Санжаад Монгол Улсын хүний
гавьяат эмч цол хүртээх тухай**

л мэнд, боловсролын салбарт олон жил үр бүтээлтэй : манай улсад нүдний өвчин судлалын албыг үүсгэж эх, оношлогоо, эмчилгээний дэвшилтэт аргуудыг нэвтрүүлэх, эмч нарыг сургаж бэлтгэхэд оруулж байгаа хувь нэмрийг нь Анагаах ухааны их сургуулийн нүдний тэнхмийн эрхлэгч Санжаад Монгол Улсын хүний гавьяат эмч цол хүртээсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

Н. БАГАБАНДИ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

1998 оны 12 дугаар
сарын 22-ны өдөр

Дугаар 219

Улаанбаа
хот

Зарим хүнийг одон, меда
шагнах тухай

Үйлдвэрлэл үйлчилгээ, боловсрол, эрүүл мэнд, соёл, урлаг, хэмдээлэл, гадаад харилцаа, төр захиргааны байгууллагад олон жилдэвх санаачилга, үр бүтээл ихтэй ажиллаж байгаа дор дурдсан хүмүүсийг одон, медалиар шагнасугай.

ХӨДӨЛМӨРИЙН ГАВЬЯАНЫ УЛААН ТУГИЙН ОДОНГООР:

1. Лувсандагвын Амарсанаа	- Дархан-Уул аймгийн Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын тэргүүлэгчдийн дарга
2. Жигмэддоржийн Батмөнх	- Бор-Өндөрийн уулын баяжуул үйлдвэрийн орлогч дарга
3. Ойдовын Бат-очир	- Төв аймгийн Баянцогт сумын Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурл тэргүүлэгчдийн дарга
4. Лувсандоржийн Бишүүбазар	- Хэнтий аймгийн нийгмийн эр мэндийн төвийн мэс заслын тасгийн эрхлэгч, их эмч
5. Чойжингийн Гантөмөр	- "Эрэл" ХХК-ийн дэд захирал
6. Осорын Гэндэн	- Гадаад харилцааны яамны ахл мэргэжилтэн
7. Магсарын Давааням	- "Эрэл" ХХК-ийн цементийн үвэрийн тээрмийн цехийн механикч
8. Адилбишийн Давга	- Хажуу-Улааны уулын үйлдвэр технологийн тээврийн хэрэгсл жолооч
9. Бямбаагийн Нямтайшир	- "Монгол алт" ХХК-ийн ерөнхийлөгч
10. Баарангийн Пүрэвдаш	- "МН-Өнөөдөр" сонины ерөнх эрхлэгч

"АЛТАН ГАДАС" ОДОНГООР

ингийн Амгалан	- "Монголросцветмет" нэгдлийн хэлтсийн дарга
орын Аминдаваа	- Үйлдвэрлэл, худалдааны "Разно-импекс нэгтгэл" ХК-ийн ачигч-буулгагч
рбарамын Баатар	- Хөдөлмөрийн дээд сургуулийн тэнхмийн эрхлэгч
аагийн Бавуудорж	- Хангайн нүүрсний уурхайн дарга
эдийн Батаа	- "Монголросцветмет" нэгдлийн ерөнхий нягтлан бодогч
авын Батбаяр	- Техникийн их сургуулийн багш
ингийн Батжав	- Гадаад харилцааны яамны мэргэ-жилтэн
азарын Баттогтох	- Алтны "Шороон орд" УҮГ-ын уурхайн дарга
срайн Бэхбат	- Алтны "Гурван гол" ХХК-ийн ерөнхий захирал
базарын Бэхбат	- ГХЯ-ны газрын дарга
мын Гомбосүрэн	- "Монголросцветмет" нэгдлийн ерөнхий геологич
воодойн Гэрбиш	- Монгол улсын их сургуулийн цөмийн физикийн судалгааны тасгийн эрхлэгч
райн Даваасамбуу	- Монгол Улсаас БНХАУ-д суугаа ЭСЯ-ны зөвлөх
энгийн Дагдан	- Бор-Өндөрийн уулын баяжуулах үйлдвэрийн орлогч дарга
энлэйн Дамдин	- Хэнтий аймаг дахь Монголбанкны захирал
аны Жамбаа	- Үйлдвэрлэл, худалдааны "Разно-импекс нэгтгэл" ХК-ийн гүйцэтгэх захирлын зөвлөх
аржавын Жамбалдорж	- Сүхбаатар аймгийн нийгмийн эрүүл мэндийн төвийн мэс заслын их эмч
энжаргалын	- МАХН-ын сан хөрөнгө эрхлэх газрын даамал
нчивсүрэн	- Чөлөөт сэтгүүлч
ижаагийн Лхагва	- Заамарын алтны үйлдвэрийн дарга
ибаагийн Наваандовдон	

21. Чулууны Наранцэцэг	- "Үнэн" сонины бичээч-опера
22. Хайнзангийн Нялхай	- Техникийн их сургуулийн тэ
мийн эрхлэгч
23. Рүвжирийн Сандуйжав	- Анагаах ухааны их сургуулийн
багш
24. Чойжамцын Өлзийбат	- Үйлдвэрлэл, худалдааны "Рав
импекс нэгтгэл" ХК-ийн "Ба
компанийн захирал
25. Даржаагийн Өлзийсайхан	- Гадаад харилцааны яамны а
мэргэжилтэн
26. Цэвэгжавын Өндөрнасан	- "Монгол алт" ХХК-ийн хэлт
дарга
27. Даваагийн Товуужав	- Улсын багшийн их сургуулийн
нярав
28. Гэндэнгийн Төртогтох	- "Үнэн" сонины ерөнхий эрх
29. Үржингийн Хүрэлбаатар	- "Улаанбаатар" сонины ерөнх
эрхлэгч
30. Донойн Цэдэн-Иш	- Худалдаа, зуучлал, үйлдвэрлэ
"Монгол ньюс" ХХК-ийн дэ
захирал
31. Дашдоржийн Цэрэндаваа	- Ховд аймгийн Чандмань сум
иргэн, хөөмийч
32. Ёндонгийн Чулуунцэцэг	- Гадаад харилцааны яамны т
дарга
33. Хувын Шагдар	- Нийслэлийн 55 дугаар сургу
багш
34. Дугарсүрэнгийн Шарав	- Төв аймгийн Архуст сумын
дийн төлөөлөгчдийн хурлын
гүүлэгчдийн дарга
35. Батын Эрдэнэбаатар	- "Хөх толбо" сонины эрхлэгч

ЦЭРГИЙН ГАВЬЯАНЫ ОДОНГООР:

Гэлэгийн Маньяа	- Нийслэлийн Чингэлтэй дүү
иргэн, ахмад дайчин |
|-----------------|---|

ХӨДӨЛМӨРИЙН ХҮНДЭТ МЕДАЛИАР:

1. Гаанжуурын Адьяа	- "Монгол алт" ХХК-ийн инже
механикч
2. Авирмэдийн Баатархуяг	- Мөн компанийн инженер
геологич

саагийн Батсайхан	- "Монголросцветмет" нэгдлийн тээврийн ерөнхий мэргэжилтэн
логийн Бат-Эрдэнэ	- "MN-Өнөөдөр" сонины компьютерын төвийн захирал
мын Бат-Эрдэнэ	- "Шороон орд" УҮГ-ын инженер маркшейдерч
удоржийн Болд	- Заамарын алтны үйлдвэрийн эдийн засагч
эржавын Буянтогтох	- Өмнөговь аймгийн Ханбогд сумын Засаг дарга
аг-Очирын Дашдаваа	- "Эрэл" ХХК-ийн цементийн үйлдвэрийн гэгнүүрчин
садын Дашзэвэг	- Мөн үйлдвэрийн токарьчин
мидийн Дуламсүрэн	- Дорноговь аймгийн "Саран хөхөө" театр.н ерөнхий нягтлан бодогч
вагийн Ёндон	- Айрагийн уулын үйлдвэрийн дарга
ойдамбын Насанбуян	- Гадаад харилцааны яамны мэргэжилтэн
нжавын	- Толгойтын алтны үйлдвэрийн дээж авагч
эжинсүрэн	- Өргөний уулын үйлдвэрийн эксковаторчин
эртгийн Нямжав	- Нийслэлийн 22 дугаар цэцэрлэгийн тогооч
бын Өмбөө	- Толгойтын алтны үйлдвэрийн драгийн машинч
басүрэнгийн	- Нийслэлийн ус суваг ашиглалтын газрын инженер
обилэг	- "Монголросцветмет" нэгдлийн уулын ажлын ерөнхий мэргэжилтэн
йн Смагуль	- Нийслэлийн зорчигч тээврийн "Автобус 3" компанийн жолооч
кийн Тэгшээ	- "Монголросцветмет" нэгдлийн материал хангамжийн баазын дарга
инсүрэнгийн	- Заамарын алтны үйлдвэрийн драгийн техникийн удирдагч
аг др	- Бор-Өндөрийн уулын баяжуулах үйлдвэрийн нэвтрэгч
эн ийн Чимэддорж	
эсийн Чойжилсүрэн	
Одын Энхтөр	

Техник редактор

С. Итгэлт

Уншиж хянасан

Сан. Жаргалсайхан
Б. Янжинлхам

Үйлдвэрт шилжүүлсэн 1998 оны 1-р сарын 4-нд.
Өрөлтөд 1998 оны 1-р сарын 5-нд. Хэвлэлтэд
1998 оны 12-р сарын 12-нд. Хэвлэлийн хуудас 2.5
Хэвлэсэн тоо 3133 ш

Төр, Засгийн Үйлчилгээ Аж Ахуйг
Эрхлэх Газрын харьяа
Хэвлэх үйлдвэр

ЭМХТГЭЛИЙН ЗӨВЛӨЛ

**Ерөнхий эрхлэгч
Л.Цог**

**Хариуцлагатай нарийн
бичгийн дарга
Б.Ганбат**

Гишүүд:

С.Баяр

С.Батмөнх

Ц. Бүжинлхам

М.Төрбаяр

Б.Энэбиш

**Манай хаяг:
Улаанбаатар-12
Төрийн ордон**

329612

322838

Индекс 14503

Монгол Улсын Их Хурлын хэвлэл

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

№ 2

1999 он

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

ХУУЛЬ, ТОГТООЛ, ЗАРЛИГ,
ШИЙДВЭР, ХУУЛИЙН ТАЙЛБАР

Монгол Улсын Их Хурлын хэвлэл

1999 оны 1-р сар

№2/81/

ГАРЧИГ

1. МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

Монгол Улсын Засгийн газрын зарим гишүүдийг томилох тухай № 01	39
Клаас чөлөөлөх тухай № 02	39
Клаас чөлөөлөх тухай № 03	40
Ингын хорооны бүрэлдэхүүнээс чөлөөлж, гишүүнээр тглах тухай № 04	40

2. МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЗАРЛИГ

Сүрэнжавт Монгол Улсын ардын уран зохиолч цол ргтээх тухай № 01	42
Баастад Монгол Улсын соёлын гавьяат зүтгэлтэн цол ргтээх тухай № 02	42
Дагвадоржид Монгол Улсын соёлын гавьяат зүтгэлтэн л хүртээх тухай № 03	43
рим зохиолч, яруу найрагч, орчуулагч, судлаачдыг он, медалиар шагнах тухай № 04	43
аргалсайханы Энхсайханд дипломат цол олгох тухай № 05	45
Төмөрпүрэвийг шүүгчийн албан тушаалаас чөлөөлөх тухай № 06	45

3. МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

рим тогтоол болон тогтоолын заалтыг хүчингүй болсонд оцох тухай № 225	46
нтоол хүчингүй болгох тухай № 226	46
г гэмдэглэх тухай № 227	47
урам батлах тухай № 229	48
гөлбөрт нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай № 232	55

16. Журам шинэчлэн батлах тухай № 234
17. Жагсаалт шинэчлэн батлах тухай № 235
18. Нийгмийн даатгалын сангуудын 1999 оны орлого, зар
батлах тухай № 236
19. Нэрэмжит болгох тухай № 238
20. Дүрэм батлах тухай № 239

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

дүгээр
д өдөр

Дугаар 01

Улаанбаатар
хот

Монгол Улсын Засгийн газрын зарим гишүүдийг томилх тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн хорин тавдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн
11-т, Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 1 дүгээр зүйл,
Монгол Улсын Их Хурлын хуралдааны дэгийн хуулийн 16 дугаар зүйлийн
сэг, нууц санал хураалтын дүнг үндэслэн Монгол Улсын Их
ОГТООХ нь:

дурдсан хүмүүсийг Засгийн газрын гишүүн, сайдаар томилсугай.
Иваагийн Батхүүг Монгол Улсын Засгийн газрын гишүүн, Дэд
эргэлийн сайдаар;

ойнзонгийн Содномцэрэнг Монгол Улсын Засгийн газрын
өдөө аж ахуй, үйлдвэрийн сайдаар;

огийн Цогийг Монгол Улсын Засгийн газрын гишүүн, Хууль зүйн

тогтоолдыг 1999 оны 1 дүгээр сарын 6-ны өдрөөс эхлэн дагаж

Р. ГОНЧИГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

дүгээр
д өдөр

Дугаар 02

Улаанбаатар
хот

Ажлаас чөлөөлөх тухай

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн хорин тавдугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн
11-т, Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 21 дүгээр
дэх хэсгийг үндэслэж, Засгийн газрын гишүүдийг томилсонтой
нэгж Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1.Н.Алтанхуягийг Монгол Улсын Засгийн газрын гишүүн, Х
ахуй, үйлдвэрийн сайдын;

С.Батчулууныг Монгол Улсын Засгийн газрын гишүүн, Хуу
сайдын үүрэгт ажлаас тус тус чөлөөлсүгэй.

2.Энэ тогтоолыг 1999 оны 1 дүгээр сарын 6-ны өдрөөс эхлэ
мөрдөнө.

ДАРГА

Р. ГОНЧИГД

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

1999 оны 1 дүгээр
сарын 8-ны өдөр

Дугаар 03

Улаанба
хот

Ажлаас чөлөөлөх

Засгийн газрын гишүүн, Хууль зүйн сайдаар томилсонтой хол
Монгол Улсын Их Хурлаас **ТОГТООХ** нь:

1.Логийн Цогийг Монгол Улсын Их Хурлын Тамгын газрын
нарийн бичгийн даргын үүрэгт ажлаас чөлөөлсүгэй.

2.Энэ тогтоолыг 1999 оны 1 дүгээр сарын 8-ны өдрөөс эхлэ
мөрдөнө.

ДАРГА

Р. ГОНЧИГ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

1999 оны 1 дүгээр
сарын 8-ны өдөр

Дугаар 04

Улаанба
хот

**Байнгын хорооны бүрэлдэ
чөлөөлж, гишүүнээр батла**

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 1
Монгол Улсын Их Хурлын гишүүний эрх зүйн байдлын тухай
7 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 5 дахь заалт, өөрсдийнх нь
хүсэлтийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас **ТОГТООХ** нь:

ын Их Хурлын гишүүн Ц.Ганхуяг, Шаравжамцын Батбаяр нарыг орчин, хөдөөгийн хөгжлийн байнгын хорооны, Улсын Их Хурлын А.Ганбаатарыг Нийгмийн бодлогын байнгын хорооны, Улсын Их гишүүн Б.Дэлгэрмааг Хууль зүйн байнгын хорооны бүрэлдэхүүнээс элөөлсүгэй.

ын Их Хурлын гишүүн А.Ганбаатарыг Эдийн засгийн байнгын , Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Ганхуягийг Аюулгүй байдал, гадаад байнгын хорооны, Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Дэлгэрмааг Байгуулалтын болон Эдийн засгийн байнгын хорооны, Улсын Их гишүүн С.Оюуныг Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын болон Байгаль орчин, хөдөөгийн хөгжлийн байнгын хорооны эр тус тус баталсугай.

тогтоолыг 1999 оны 1 дүгээр сарын 8-ны өдрөөс эхлэн дагаж

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН З А Р Л И Г

1999 оны 1 дүгээр
сарын 7-ны өдөр

Дугаар 01

Улаан
хот

**Ш.Сүрэнжавт Монгол Улсын ар
уран зохиолч цол хүртээх тух**

Соёл, урлагийн байгууллагад удаан жил үр бүтээлтэй ажилл зохиолын яруу найраг, үргэлжилсэн үг, кино, жүжиг зэрэг төрө олон арван шилдэг бүтээл туурвиж, уншигчдын оюуны санг баяжу түмнээ соён гэгээрүүлэхэд оруулж байгаа жинтэй хувь нэмрийг яруу найрагч Шаравын Сүрэнжавт Монгол Улсын ардын уран зо хүртээсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

Н. БАГА

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН З А Р Л И Г

1999 оны 1 дүгээр
сарын 7-ны өдөр

Дугаар 02

Улаан
х

**Б.Баастад Монгол Улсын са
гавьяат зүтгэлтэн цол хүртэ**

Жар гаруй жил уран бүтээл туурвиж, эх орон, байгаль хамгаат мэдэхүйн болон түүхэн сэдэвтэй олон арван роман, тууж, жүжгийн зохиол бичиж, монголын уран зохиолыг хөгжүүд зохиолчдын бүтээлийг орчуулан уншигчдын хүртээл болгохо байгаа хувь нэмрийг нь үнэлж ахмад зохиолч Бөхийн Бааста Улсын соёлын гавьяат зүтгэлтэн цол хүртээсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

Н. БАГАБА

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН З А Р Л И Г

дүгээр
ы өдөр

Дугаар 03

Улаанбаатар
хот

**Ч.Дагвадоржид Монгол Улсын
соёлын гавьяат зүтгэлтэн цол
хүртгэх тухай**

шинжлэх ухаан, боловсролын байгууллагад удаан жил үр ажиллаж, уран зохиолын онол, арга зүйн олон ном, сурах бичиг /тга зохиолын шүүмж судлал, зохиолын дууны яруу найргийг эд оруулж байгаа хувь нэмрийг нь үнэлж утга зохиол судлаач, /гч Чойсүрэнгийн Дагвадоржид Монгол Улсын соёлын гавьяат /ол хүртээсүгэй.

ОЛ УЛСЫН
ИЙЛӨГЧ

Н. БАГАБАНДИ

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН З А Р Л И Г

дүгээр
г өдөр

Дугаар 04

Улаанбаатар
хот

**Зарим зохиолч, яруу найрагч,
орчуулагч, судлаачдыг одон,
медалиар шагнах тухай**

зохиолын салбарт олон жил үр бүтээлтэй ажиллаж, уншигч олны /лыг хөгжүүлэхэд оруулж байгаа хувь нэмрийг нь үнэлж дор /хиолч, яруу найрагч, орчуулагч, судлаачдыг одон, медалиар /.

СҮХБААТАРЫН ОДОНГООР:

Цэдэв

-Соёл урлагийн их сургуулийн захирал,
зохиолч, судлаач

ХӨДӨЛМӨРИЙН ГАВЬЯАНЫ УЛААН ТУГИЙН ОДОНГООР:

1. Намсрайн Банзрагч	-Ахмад зохиолч
2. Бажуудайн Ганбат	-УИХ-ын Хэвлэл, мэдээллийн албаны
сэтгүүлийн зөвлөлийн нарийн бичгийн
дарга, судлаач
3. Доржийн Гармаа	-Ахмад зохиолч
4. Чимидийн Гомбо	-Кино зохиолч, найруулагч
5. Балжирын Догмид	-Зохиолч
6. Сэндэнжавын Дулам	-МУИС-ийн монгол судлалын сургуу-
лийн төвийн захирал, яруу найрагч,
судлаач
7. Шагдарын Дулмаа	-Ахмад яруу найрагч
8. Гомбын Жамсранжав	-Судлаач
9. Долгорын Нямаа	-Яруу найрагч
10. Санжийн Пүрэв	-Монголын радиогийн хариуцлагатай
редактор, зохиолч
11. Ишдоржийн Цэрэнжамц	-Шог зохиолч

"АЛТАН ГАДАС" ОДОНГООР

1. Тугалхүүгийн Баасансүрэн	-МАХН-ын Хэрэг эрхлэх газрын
хэлтсийн дарга, зохиолч
2. Дашзэвгийн Банзрагч	-Яруу найрагч
3. Пүрэвжавын Баярсайхан	-Монголын радиогийн дарга, зо
4. Тангадын Галсан	-Монгол хэл бичгийн дээд сургу-
багш, яруу найрагч
5. Данигайн Давааням	-Хүүхдийн зохиолч
6. Хоролын Зандраабайдий	-“Утга зохиол” сонины нарийн
бичгийн дарга, зохиолч
7. Дамбадаржаагийн Намсрай	-Монголын радиогийн редактор
зохиолч
8. Дамбын Төрбат	-Монголын зохиолчдын эвлэлийн
гүйцэтгэх захирал, яруу найрагч
9. Дамбын Цэмбэл	-“Үндэсний мэдээ” сонины ажил
зохиолч
10. Мэндээгийн Шатар	-Орчуулагч
11. Рахметын Шынай	-Сэтгүүлч, зохиолч, орчуулагч
12. Заяатын Ядмаа	-Д.Нацагдоржийн музейн эрхлэх
яруу найрагч

ХӨДӨЛМӨРИЙН ХҮНДЭТ МЕДАЛИАР:

н Болд	- "Монгол уран зохиол" хэвлэлийн газрын редактор, орчуулагч
йн Өлзийбаяр	- Боловсролын хөгжлийн сургуулийн мэргэжилтэн

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

Н.БАГАБАНДИ

**МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН
З А Р Л И Г**

дүгээр өдөр	Дугаар 05	Улаанбаатар хот
----------------	-----------	--------------------

**Жаргалсайханы Энхсайханд
дипломат цол олгох тухай**

Улсын гадаад бодлогыг хэрэгжүүлэх, олон улсын байгууллагад
сын нэр хүндийг өсгөх, байр суурийг бэхжүүлэх үйл хэрэгт
гаа хувь нэмрийг нь үнэлж Жаргалсайханы Энхсайханд Монгол
бөгөөд Бүрэн эрхт элчин цол олгосугай.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

Н. БАГАБАНДИ

**МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН
З А Р Л И Г**

дүгээр өдөр	Дугаар 06	Улаанбаатар хот
----------------	-----------	--------------------

**Ч.Төмөрпүрэвийг шүүгчийн албан
тушаалаас чөлөөлөх тухай**

Улсын Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн санал, өөрийн хүсэлтийг
үлтэмийн Төмөрпүрэвийг Дархан-Уул аймгийн Шүүхийн
албан тушаалаас чөлөөлсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ЕРӨНХИЙЛӨГЧ**

Н. БАГАБАНДИ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

1998 оны 12 дугаар
сарын 9-ний өдөр

Дугаар 225

Улаанбаатар

Зарим тогтоол болон тогтоол
заалтыг хүчингүй болсонд
тооцсугай

Даатгалын тухай хууль батлагдсантай холбогдуулан Монгол
Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

"Санхүүжилтийн хувь хэмжээ тогтоох тухай" Засгийн газрын
3 дугаар сарын 26-ны өдрийн 44 дүгээр тогтоол, "Хувь хэмжээ
тухай" Засгийн газрын 1993 оны 6 дугаар сарын 23-ны өдрийн 10
тогтоол, "Галын аюулаас хамгаалах газрын талаар авах зарим
хэмжээний тухай" Засгийн газрын 1991 оны 3 дугаар сарын 15-ны өдөр
дүгээр тогтоолын 3 дахь заалтыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

Монгол Улсын Ерөнхий
сайдын үүрэг гүйцэтгэгч

Ц. ЭЛБЭ

Сангийн сайдын
үүрэг гүйцэтгэгч

Б. БАТ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

1998 оны 12 дугаар
сарын 9-ний өдөр

Дугаар 226

Улаанбаатар
хот

Тогтоол хүчингүй болон

Дээд боловсролын тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 3 дахь
дугаар зүйлийн 3 дахь заалт, Улсын Их Хурлын 1998 оны 12
тогтоолын 1 дүгээр заалтын 3 дахь хэсгийг үндэслэн Монгол
Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. "Эрдмийн зэрэг, цол олгох тогтолцоог өөрчлөх тухай" Засгийн
1996 оны 3 дугаар сарын 18-ны өдрийн 63 дугаар тогтоолыг
болсонд тооцсугай.

гэ тогтоол гарсантай холбогдуулан доктор (PhD)-ын зэргийн
 дуулахтай холбогдсон журам боловсруулан баталж мөрдүүлэхийг
 ын сайдын үүрэг гүйцэтгэгч Ч.Сайханбилэгт даалгасугай.

МОНГОЛ УЛСЫН Ерөнхий
 ир үүрэг гүйцэтгэгч

Ц. ЭЛБЭГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН Ерөнхий
 ир сайдын
 гүйцэтгэгч

Ч. Сайханбилэг

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

12 дугаар
 ий өдөр

Дугаар 227

Улаанбаатар
 хот

Ой тэмдэглэх тухай

МОНГОЛ УЛСЫН Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

МОНГОЛ оронд Ардчилсан хөдөлгөөн үүсч хөгжсөний 10 жилийн ойг
 12 дугаар сарын 10-нд орон даяар ёслол тэмдэглэсүгэй.

Ардчилсан хөдөлгөөний ойг тэмдэглэн өнгөрүүлэх арга хэмжээг
 байгуулах Засгийн газрын комиссыг хавсралтын ёсоор
 лгай.

МОНГОЛ УЛСЫН Засгийн газрын төлөвлөгөө гаргаж, 1999 оны 1 дүгээр
 -ны дотор Засгийн газарт оруулан батлуулж хэрэгжүүлэхийг тус
 даалгасугай.

МОНГОЛ УЛСЫН Ерөнхий
 ир үүрэг гүйцэтгэгч

Ц. ЭЛБЭГДОРЖ

МОНГОЛ УЛСЫН Ерөнхий
 ир сайдын
 гүйцэтгэгч

Ч. САЙХАНБИЛЭГ

Засгийн газрын 1998 оны 227 дугаар
тогтоолын хавсралт

МОНГОЛ ОРОНД АРДЧИЛСАН ХӨДӨЛГӨӨН ҮҮССЭН 10 ЖИЛИЙН ОЙН АРГА ХЭМЖЭЭГ ЗОХИОН БАЙГУУЛ ЗАСГИЙН ГАЗРЫН КОМИССЫН БҮРЭЛДЭХҮҮН

Дарга	-Гэгээрлийн сайд
Нарийн бичгийн дарга	-Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын дарга
Гишүүд:	-Нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын захирагч
	-Сангийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга
	-Гадаад харилцааны яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга
	-Цагдаагийн ерөнхий газрын дарга
	-Радио, телевизийн Хэрэг эрхлэх газрын дарга

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

1998 оны 12 дугаар сарын 9-ний өдөр	Дугаар 229	Улаанбаатар хот
-------------------------------------	------------	-----------------

Журам батлах

Төрийн албаны тухай Монгол Улсын хуулийн 37 дугаар зүйлийн хэсэгт заасныг хэрэгжүүлэхтэй холбогдуулан Монгол Улсын газраас ТОГТООХ нь:

1.Төрийн албан хаагчийн улсын мэдээллийн төв санг бүрдүүлж хавсралтын ёсоор баталсугай.

2.Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын дарга Т.Лхагваад даалгаж а/"Төрийн албан хаагчийн мэдээллийн тогтолцоо"-ны хүрээнд боловсрогдсон санал зөвлөмж, үзэл баримтлалын дагуу программ хангамжийг боловсруулах, турших, нэвтрүүлэх ажлыг байгуулсугай;

б/Төрийн албан хаагчийн улсын мэдээллийн төв санг ажлын үндэсний статистикийн газар, Цагдаагийн ерөнхий газар, бүртгэл, мэдээллийн улсын төв, яам, тохируулагч болон хэрэг агентлаг, төрийн бусад албан газар, аймаг, нийслэлийн Засаг Тамгын газар зэрэг байгууллагуудтай хамтран дэс дараа хэрэгжүүлсүгэй.

ийн албан хаагчийн улсын мэдээллийн төв санг бүрдүүлэх ажлын удирдлагаар хангаж, хяналт тавьж ажиллахыг Төрийн албаны зөвлөлийн дарга Л.Линговт зөвлөмж болгосугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ
Н ГҮҮРЭГ ГҮЙШЭТГЭГЧ

Ц. ЭЛБЭГДОРЖ

ЗҮЙН САЙДЫН
ГҮЙШЭТГЭГЧ

С. БАТЧУЛУУН

Засгийн газрын 1998 оны 229 дүгээр
тогтоолын хавсралт

ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН ТӨВ САНГ БҮРДҮҮЛЭХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

Энэхүү журмыг Төрийн албаны төв байгууллагаас төрийн албан хаагчийн улсын нэгдсэн тоо бүртгэлийг хөтлөхтэй холбогдуулан төрийн албаныг баал эрхэлж байгаа болон түүний нөөцөд бүртгэгдсэн төрийн бүх албан хаагчийн бүрэлдэхүүн, хөдөлгөөний тухай тайлан, мэдээ, төрийн албаны нийгмийн нөөцийн удирдлагын талаархи судалгаа, шинжилгээний ажлын үр дүнгээг нэгтгэж, төрийн албан хаагчийн мэдээллийн төв санг бүрдүүлэхэд дагаж мөрдөнө.

Төрийн албан хаагчийн мэдээллийн төв сан /цаашид "мэдээллийн төв сан"-г бүрдүүлэх зорилго нь төрийн алба болон төрийн албан хаагчийн үйл ажиллагааны төлөв, байдлыг тодорхойлох, судалгаа, ажлын үр дүнгээ хийх, үнэлгээ өгөх, төрийн албан хаагчийн ажиллах нөхцөл, орлого, хангах, төрийн албаны нөөц, удирдлагын үндэсний чадавхийг дээшлүүлэх, ашиглах талаар төрөөс баримтлах бодлого, чиглэлийг тодорхойлох, хэрэгжүүлэхэд шаардагдах болон иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагад хэрэгцээт мэдээллээр үйлчилэхэд зориулсан төрийн алба, байгууллагын албан хаагчтай холбогдолтой шаардлагатай мэдээллийн төв санг нэгдсэн сүлжээ бий болгох, уг мэдээллийг зохих журмын дагуу бүртгэл болгон түгээх нөхцөл бүрдүүлэхэд оршино.

Энэхүү журмын захиргааны төв болон нутгийн захиргааны бүх шатны албан хаагчид, түүнчлэн төрийн үйлчилгээг эрхлэн явуулдаг болон бусад аж ахуйн байгууллага, иргэн энэхүү журмыг дагаж мөрдөх үүрэгтэй.

Хоёр.МЭДЭЭЛЛИЙН ТӨВ САНГ БҮРДҮҮЛЭХ

4.Мэдээллийн төв санг төрийн захиргааны төв байгууллага, Загварын шийдвэр, гэрээний үндсэн дээр төрийн зохицуулалт, мэдшинжлэл судлалын зэрэг төрийн гүйцэтгэх байгууллагын тусгай чиг буюу дэд салбарын тодорхой чиг үүргийг гүйцэтгэдэг агентлаг,гү ажилтгах бусад байгууллагын, түүнчлэн боловсрол, шинжлэх ухаан, мэнд, соёл, урлаг зэрэг төрийн төсөвт байгууллага, төрийн өү йлдвэрийн газраас төрийн алба болон төрийн албан хаа удирдлагатай холбогдуулан явуулсан ажлын тайлан, мэдээ суд үнэлгээ, тоо бүртгэл, тайлан мэдээгээр бүрдүүлнэ.

5.Мэдээллийн төв сан нь бүтцийн хувьд ч, мэргэшил, арга технологийн хувьд ч нэгдмэл байх бөгөөд дэд сан, төрөлжсөн с бүрдэнэ.

6.Төрийн захиргааны төв байгууллагад байх мэдээллийн дэд Төрийн захиргааны албаны зөвлөл тогтооно. Засаг захиргаа, дэвсгэрийн түвшинд аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг даргын Т газар нь өөртөө төрийн албан хаагчийн мэдээллийн сантай байна. А нийслэл, сум, дүүргийн Засаг даргын Тамгын газарт төрийн албан хаа мэдээллийн сан бүрдүүлэх журмыг Төрийн захиргааны албаны батална.

7.Мэдээллийн төв сан дараахь дэд сангуудаас бүрдэнэ:

а/зохион байгуулалтын мэдээллийн:

- төрийн байгууллагын бүтцийн
- төрийн албан тушаалын

б/хүний нөөцийн мэдээллийн:

- төрийн албан хаагчийн хувийн хэрэг,тоо бүртгэ
- төрийн албан хаагчийн удирдлага, хөгжлийн

в/санхүүгийн мэдээллийн:

- төрийн албаны санхүүжилтийн
- төрийн албан хаагчийн ажиллах нөхцөл, батал

8.Энэ журмын 7 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн дэд сан нь төв с бүрэлдэхүүнд, эсвэл тусдаа бие даасан хэлбэртэй байна. Бие даасан д эрхлэгч нь төрийн алба болон төрийн албан хаагчийн удирдлага, хөгт холбогдох судалгаа, шинжилгээний ажил гүйцэтгэж, энэ чиг судалгааны тайлан, мэдээ, баримт цуглуулах туршлага хуримтл байхын зэрэгцээ шаардагдах хүн хүч, санхүү, техник хэрэгсэл, мэдэ технологийн нөөцөөр хангагдсан байна. Бие даасан дэд сангийн мэдэ бүрдүүлэх, түүний ашиглалтыг зохицуулах, мэдээллийн төв харилцах журмыг тухайн дэд сангийн удирдах төрийн захиргааг байгууллага, Төрийн захиргааны албаны зөвлөл хамтран тогтооно.

9.Мэдээллийн дэд сан нь мэдээллийн төв сан, аймаг, нийслэл, су гийн Засаг даргын Тамгын газрын мэдээллийн санг бүрдүүлэхэд орол

10.Мэдээллийн төв санд оруулах мэдээллийг дараахь ба

э. Монгол Улсын Үндсэн хууль, Ерөнхийлөгчийн тухай хууль, Хурлын тухай хууль, Засгийн газрын тухай хууль, Шүүхийн тухай хууль, Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн тухай хууль зэрэг төрийн албаны тухай холбогдсон хуулиудыг үндэслэн Төрийн албаны тухай Улсын хуулийн 3 дугаар зүйлд заасан төрийн албаны ангилал, мөн 4 дугаар зүйлд заасан төрийн албан тушаалын ангилал, төрөл, мөн 5, 6, 7, 8, 9 дүгээр зүйлд заасан төрийн албан тушаалын ангилалд албан тушаалын чиглэлээр ялгаж, мэдээллийн төв болон дэд санг, бөгөөд тэдгээрт дараахь үзүүлэлт багтана:

төрийн албаны зохион байгуулалт

төрийн үйл ажиллагааны төлөв байдал, үр дүн, үр нөлөө

төрийн албаны удирдлага, зохион байгуулалтын талаар авсан арга хэмжээ

төрийн байгууллагын үйл ажиллагааны стратеги, бүтцийн өөрчлөлттэй холбогдсон судалгаа, шинжилгээний мэдээ, тайлан төрийн байгуулал, төрийн байгууллагын бүтцийн бүдүүвч зураг төрийн албан тушаалын орон тоо, ажлын байрны шинжилгээ тодорхойлолт, үнэлгээ

төрийн албан хаагчийн хэрэгцээ, хангалтын төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

төрийн албан хаагчийн хувийн хэрэг, тоо бүртгэл, тайлангийн маягт, загвар

төрийн албан хаагчийн улсын нэгдсэн тоо бүртгэл

төрийн албан хаагчтай холбогдсон бодлого, хөтөлбөр, тайлан

төрийн албаны мэргэшлийн шалгалт, элсэлтийн тухай мэдээ

төрийн албан хаагчийн нөөц томилолт

төрийн албан хаагчийн туршлагын хугацаа, зэрэг дэв

төрийн албан хаагчийн сургалт, хөгжил

төрийн албан хаагчийн бүрэлдэхүүн

төрийн албан хаагчийн хөдөлгөөн

төрийн албаны санхүүжилт (төрийн албаны үйл ажиллагааны чиглэлээр, төрийн байгууллагын төрлөөр, төвлөрсөн болон орон нутгийн төсвөөр, төсөвт зардлыг эдийн засгийн ангиллаар, албан тушаалын орон тоогоор)

төрийн албан хаагчийн ажиллах нөхцөл, баталгааны бодлого, хөтөлбөр

төрийн албан хаагчийн албан тушаалын цалингийн хэмжээ, үлжээ жишиг

төрийн албан хаагчийн нэмэгдлийн төрөл, хэмжээ

төрийн албан хаагчийн нөхөх төлбөр, тусламжийн төрөл

төрийн албан хаагчийн шагнал, урамшлын төрөл, хэмжээ, жишиг

төрийн албан хаагчийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн төрөл, хэмжээ, жишиг

төрийн албан хаагчийн бусад баталгааны төрөл, хэмжээ зэрэг

мэдээ, баримт

-улсын хүн амын тоо, өсөлт, нягтшил, боловсрол, хөдөлмө эрхлэлт зэрэг хүн ам зүйн мэдээ, хөдөлмөрийн нөөцийн ба тэнцэл

-иргэдийн шилжилт, хөдөлгөөнтэй холбогдох иргэний бүр мэдээлэл зүйн мэдээ, тайлан

11. Мэдээллийн төв болон дэд сангийн мэдээллийн үзүүлэлт бүтэц, түүнд мэдээлэл нийлүүлэх төрийн захиргааны төв болон захиргааны байгууллага, төрийн өмчийн үйлдвэрийн газар, аж аху төсөвт байгууллагын жагсаалтыг Төрийн захиргааны албань холбогдох төрийн захиргааны төв байгууллага, Үндэсний стат газартай зөвшилцөн батална.

12. Мэдээллийн сангийн мэдээ, өгөгдлүүд нь тоон, зургийн, бичээт хэлбэртэй байж болох бөгөөд мэдээллийн орчин үеийн тех зорицон ажиллах шаардлагыг хангасан байна.

13. Холбогдох төрийн байгууллага, төрийн өмчийн үйлдвэрийн ахуйн нэгж, байгууллагаас төв санд зайлшгүй байх мэдээ, өгөг цуглуулж оруулах, боловсруулах, хадгалах мэдээлэл бүрдүүлэх дэд сангийн үйл ажиллагааг мэдээллийн төв санг эрхлэгч зохицуулна.

14. Зохиогчийн эрхэд хамаарах бүтээлийг мэдээллийн төв сан зохиогчийн зөвшөөрлөөр зохих журмын дагуу оруулна.

15. Мэдээллийн төв сангаас улсын нийгэм, эдийн засгийн нэгд тайлантай уялдуулах үзүүлэлтийг Төрийн захиргааны албань Үндэсний статистикийн газартай зөвшилцөн мэдээллийн дэд с тогтоож мөрдүүлнэ.

Гурав. Мэдээллийн төв сангийн үйл ажиллагаа

16. Мэдээллийн төв санг бүрдүүлэхэд төрийн захиргааны т нутгийн захиргааны байгууллага, төрийн өмчийн үйлдвэрийн ахуйн нэгж, төсөвт байгууллага, бусад холбогдох байгууллага байгаа энэ журмын 10 дугаар зүйлд заасан мэдээг ашиглана.

17. Төрийн захиргааны төв болон нутгийн захиргааны б байгууллага, түүнчлэн иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага төвлөрсөн болон орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэс алба, төрийн албан хаагчтай холбогдол бүхий судалгаа, шин ажлын тайлан, мэдээ, баримт, зураг, бүртгэл зэргийг мэдээллий төлбөргүй шилжүүлнэ.

18. Иргэн, төрийн өмчийн бус аж ахуйн нэгж, байгууллаг хөрөнгөөр гүйцэтгэсэн төрийн алба, төрийн албан хаагчтай бүхий судалгаа, шинжилгээний тайлан, бусад мэдээллий захиргааны төв байгууллага болон зохих шатны Засаг дарга ху болно. Улсын захиалга болон олон улсын байгууллага, га

йн хөрөнгөөр хийсэн төрийн алба, төрийн албан хаагчтай эн судалгаа, шинжилгээний ажлын тайлан, төсөл, бусад йг төрийн захиргааны төв байгууллага болон зохих шатны Засаг аддан авч болно. Улсын захиалга болон олон улсын байгууллага, ны тусламжийн хөрөнгөөр хийсэн төрийн алба, төрийн албан холбогдсон судалгаа, шинжилгээний ажлын тайлан, төсөл, бусад йг төрийн захиргааны холбогдох төв байгууллага болон зохих саг даргын Тамгын газраас мэдээллийн санд шилжүүлдэг.

ийн алба, төрийн албан хаагчийн удирдлагын чиглэлээр хийгдэж, түүнтэй холбогдох судалгаа, шинжилгээний үр дүнд сангийн мэдэлд засвар, өөрчлөлт хийх шаардлага гарвал зохих байгууллага өлтийг тухай бүр мэдээллийн санд мэдээлж, өөрчлөлт оруулж

дээллийн төв сан нь төр, засгийн болон төрийн захиргааны төв
га, тэдгээрийн харьяа газар, хэвлэл, мэдээлэл, сургалт, судалгаа
үний байгууллага, аймаг, нийслэл, сум дүүргийн Засаг даргын
газар, түүнчлэн төрийн өмчийн үйлдвэрийн газар, төсөвт
гуудыг төрийн алба, төрийн албан хаагчийн холбогдолтой
р үнэ төлбөргүй үйлчилнэ. Мэдээллийн санг эрхэлж байгаа
га мэдээг түүний эх холбогдол, бэлтгэхэд гарсан зардлыг
үнэлж, энэ журмын 20 дугаар зүйлд зааснаас бусад байгууллага,
дээллийг зохих журмын дагуу төлбөртэйгээр ашиглуулж болно.

13-дэлхийн сангийн үйлчилгээний төлбөрийн хэмжээг холбогдох тоомжийн дагуу эрх бүхий байгууллагаар тогтоолгох бөгөөд уг нээс олсон орлогын зарим хэсгийг энэ журмын 18 дугаар зүйлийн эгт заасан мэдээ, баримтыг худалдан авахад зориулан зарцуулж 14-дэлхийн сангийн мэдээллийн орлогыг зарцуулах журмыг ахиргааны албаны зөвлөл, санхүүгийн асуудал эрхэлсэн төрийн ы төв байгууллага тогтооно.

дээдлийн төв санг эрхлэх эрхийг Төрийн захиргааны албаны дээдлийн дэд санг эрхлэх эрхийг Төрийн захиргааны албаны зөвшилцөн тухайн асуудлыг эрхэлсэн төрийн захиргааны төв ца тус тус олгоно.

ийн захиргааны албаны зөвлөл мэдээллийн төв сангийн
йг томилно. Төрийн албан хаагчийн мэдээллийн дэд сангийн
г тухайн асуудлыг эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага
оооооо.

гэдэвчлэлийн төв сан нь мэдээллийн дэд сангийн болон орон нутгийн гэдэвчлэлийг багтаахын зэрэгцээ бие даасан дэд сан, орон нутгийн эжлийн удирдлага, технологи, арга зүйгээр хангана.

тээлийн төв сан нь улсын хэмжээний бусад мэдээллийн
й шаардлагатай мэдээллийг харилцан солилцож байна.

Дөрөв. Мэдээллийн сангийн сүлжээ

26. Төрийн алба, төрийн албан хаагчийн холбогдолтой мэдээ, өг оруулах, боловсруулах, дамжуулах, солилцох, түүнчлэн хэрэгл мэдээллээр үйлчлэх үйл ажиллагааг шуурхай болгох зорилгоор мэд сангийн сүлжээг мэдээллийн төв сангаас зохион байгуулна.

27. Мэдээллийн сангийн сүлжээ нь мэдээллийн төв сан, холбогдсон аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн мэдээллийн сан бол сангуудаас бүрдэх бөгөөд Монгол Улсын төрийн удирдлагын мэд нэгдсэн сантай нягт уялдсан байна.

Тав. Бусад зүйл

28. Анхдагч мэдээ, мэдээлэл бүрдүүлж өгсөн иргэн, төрийн алба байгууллага нь уг мэдээний үнэн зөв байдлыг бүрэн хариуцаж, эх засвар, өөрчлөлт оруулах, шинэчлэх эрхтэй байна.

29. Мэдээллийн сангийн мэдээ, өгөгдөлд засвар, өөрчлөлт тохиолдолд холбогдох мэдээллийн санг эрхэлж байгаа байгу мэдэгдэж зөвшөөрөл авна.

30. Мэдээллийн санг бүрдүүлэхэд оролцогч байгууллага ээлж д харгалзахгүйгээр мэдээллээр үйлчлүүлэх давуу эрх эдэлнэ.

31. Мэдээллийн сангийн мэдээллийг судалгаа, шинжилгээний аж лавлах мэдээлэл бэлтгэх болон бусад хэлбэрээр ашиглахдаа түүн бүрдүүлж өгсөн байгууллага, хүний нэрийг заавал эх сурвалж дурдаж байна.

32. Мэдээллийн санг эрхэлж байгаа байгууллага, албан хаагч н бүрэн бүтэн байдал, хадгалалт нууцлалтыг хариуцна. Зөрчил байгууллага, албан хаагчид зохих хууль тогтоомжид заасны хариуцлага хүлээлгэнэ.

33. Иргэн, байгууллага мэдээллийн санг эрхэлж байгаа байгуу нь зөвшөөрөлгүйгээр ашиг олох зорилгоор бусдад дамжуулах, аши болон худалдаж болохгүй. Хэрэв зөрчвөл холбогдох хууль тогто дагуу зохих хариуцлага хүлээлгэнэ.

34. Мэдээллийн санд өгөх тайлан, мэдээг гаргаж өгөөгүй, хожимдуулсан, ташаа мэдээлэл өгсөн тохиолдолд гэм буруута тушаалтанд зохих хууль тогтоомжийн дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

35. Мэдээллийн төв санд энэ журамд заасны дагуу мэдээлэл өг мэдээллээр үйлчлүүлэхтэй холбогдсон маргааныг Төрийн зах албаны зөвлөл шийдвэрлэнэ. Уг шийдвэрийг эс зөвшөөрвөл ма талууд гомдлоо шүүхэд гаргаж болно.

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

12 дугаар
ий өдөр

Дугаар 232

Улаанбаатар
хот

Хөтөлбөрг нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай

Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:
Монгол Улсын Засгийн газрын "Хөтөлбөр батлах тухай" 1997 оны 7
-ын 2-ны өдрийн 160 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан
өмчийг 1997-2000 онд хувьчлах хөтөлбөр"-ийн "Зургаа.Томоохон
н нэгжийг битүүмжилсэн дуудлагын худалдаагаар худалдах
дараахь заалтуудыг нэмсүгэй:
Зургаа.Томоохон аж ахуйн нэгжийг битүүмжилсэн дуудлагын
гаар худалдах журам" гэсний дор дэд бүлгийн гарчиг болгон
тэрбум төгрөгөөс дээш хөрөнгө бүхий аж ахуйн нэгжүүдийг
журам"
Эх заалтын дараа шинээр дор дурдсан дэд бүлгийг:

Б.4,25 тэрбум төгрөгөөс доош хөрөнгө бүхий аж ахуйн нэгжүүдийг худалдах журам

Зургаа.Томоохон жагсаалтад орсон 50-наас дээш ажиллагчидтай, 4,25 тэрбум
төггрөгөөс доош хөрөнгө бүхий томоохон аж ахуйн нэгжүүдийг
битүүмжилсэн хэлбэрээр санал авах дуудлагын худалдаагаар хувьчлахад
архыг мөрдөнө.

Зургаа.Томоохон аж ахуйн нэгжийн төрийн өмчийн хөрөнгө, хувьцааг худалдах
ийг төрийн өмчийн хорооноос тогтоох бөгөөд энэ нь тухайн аж
ахуйн хувьчлагдах хөрөнгө (дахин үнэлэгдсэн)-ийн 40 хувиас
байна. Хувьчлагдах хөрөнгө нь аж ахуйн нэгжийн нийт хөрөнгөөс
гэх нийт өр төлбөрийг хасч төрд ногдох хувь хэмжээгээр
тэгш тэнцэнэ.

Битүүмжилсэн дуудлагын худалдааг явуулахад энэхүү хөтөлбөрийн
1, 2, 3, 4, 6-д заасан журам, шаардлагыг баримтлах бөгөөд
ийн тавих дэнчингийн хэмжээг тогтоох шалгуур, журмыг Төрийн
хорооноос баталсан заавраар тодорхойлно.

Оролцогч нь үнийн саналаа Төрийн өмчийн хорооны зааварт
аргачлал болон хугацааны дагуу гаргана. Оролцогч бүр зөвхөн
санал гаргана. Төрийн өмчийн хорооны журамд заасан үнийн
дээлгэн өгөх хугацаанаас хойш оролцогч үнийн саналаасаа
оронд нь шинэ үнийн санал гаргах эрхгүй.

Зургаа.Томоохон аж ахуйн нэгжийн худалдагдахаар зарлагдсан төрийн

мэдлийн хувьцааг нэг багц болгон битүүмжилсэн дуудлагын худалд худалдана. Оролцогч худалдан авахыг хүссэн битүүмжилсэн сан дуудлагын худалдаагаар худалдахаар санал болгож буй багц хувьцааны тоо болон тухайн багцад санал болгосон үнийг тусгасан би

6. Дуудлагын худалдаа эхлэхэд хөтлөгч битүүмжлэгдсэн хайрцагт саналуудыг оролцогчдын өмнө ил тод шалгуулан нээж, оролцогч бүртгэлийн дугаар, нэр, хувьцааны багцыг худалдан авахаар болгосон үнийн хамт танилцуулна. Үүний дараа бүх саналуудыг бэлтгэсэн хавтсанд хийж дахин битүүмжилнэ. Оролцогч бүр дууд худалдааны дараа уг хавтсанд буй саналуудтай танилцаж, х саналуудыг зөв танилцуулсан эсэхийг шалгах эрхтэй. Хэрэв аливаа зөрчил илэрвэл дуудлагын худалдааг хүчингүйд тэтгэнэ.

7. Дуудлагын худалдааны хөтлөгчийн туслах нь саналуудтай холбо мэдээллийг компьютерт оруулж саналын хүснэгтийн нийтэд танилцуу

8. Багцыг худалдан авахаар санал болгосон үнүүдийн буурах дара дагуу саналуудыг эрэмбэлж үр дүнгийн хүснэгтийн нийтэд танилц Ижил үнэ бүхий хэд хэдэн санал байвал тэдгээрийн аль т бүртгэгдсэнээс нь эхэлж эрэмбэлнэ.

Хүчинтэй санал-дуудлагын худалдаанаас олбол зохих доод орл тэнцүү буюу түүнээс дээш үнэ бүхий санал.

Хүчингүй санал-дуудлагын худалдаанаас олбол зохих доод ор бага үнэ бүхий үнийн санал, төлбөл зохих хэмжээнээс бага дэнчин буюу дэнчин төлөөгүй үнийн санал.

9. Хүчинтэй саналуудаас хамгийн өндөр үнэ санал болгосон ор дуудлагын худалдаанд ялж, худалдагдаж буй багц хувьцааг худалд эрхтэй болно. Хэрэв хамгийн өндөр үнийг санал болгосон хэд оролцогч байвал тэдгээрээс аль түрүүлж саналаа хүлээлгэн өгсөн нь худалдаж авах эрхтэй болно.

10. Дуудлагын худалдаанд ялаагүй оролцогчдын дэнчинг д худалдаа явагдсан өдрөөс хойш ажлын 3 өдөрт багтаан буцааж олго

11. Битүүмжилсэн дуудлагын худалдааны ялагч худалдах, худалд гэрээ байгуулсан өдрөөс эхлэн 14 хоногийн дотор төлбөрөө төлсөн Дуудлагын худалдаанд ялагч болон хүчинтэй саналтай удаахь орол дээрх хугацаанд төлбөрөө бүрэн төлөөгүй бол дуудлагын худ оролцохоор тавьсан дэнчинг улсын орлого болгоно. Ялагч те хугацаандаа бүрэн төлөөгүй тохиолдолд багцыг хүчинтэй саналтай оролцогчид худалдан авахыг санал болгоно.

12. Дуудлагын худалдаагаар худалдсан хувьцааны төлбөр нь:

а/дотоодын оролцогчдын хувьд үнийн саналдаа дурдсан тэнцэнэ;

б/гадаадын оролцогчдын хувьд хувьчлах аж ахуйн ажиллагчдын тоо 51-100 бол үнийн саналдаа дурдсан үнийг 20 нэмэгдүүлсэнтэй тэнцэнэ;

в/гадаадын оролцогчдын хувьд хувьчлах аж ахуйн н

ын тоо 101-ээс дээш бол үнийн саналдаа дурдсан үнэтэй тэнцэнэ. Ялагдсан аж ахуйн нэгжийн хөдлөх үндсэн хөрөнгө (техник, өрөмж, автомашин гэх мэт)-ийг 5 жилийн хугацаанд Монгол улс дэвсгэрээс гаргахыг хориглоно.

Дахь тохиолдлуудад дахин дуудлагын худалдааг зарлан явуулна: буюу түүнээс дээш хүчинтэй санал ирээгүй; дуудлагын худалдааны ялагч төлбөрөө хугацаанд нь бүрэн бөгөөд удаахь оролцогч багцыг худалдан авахаас татгалзсан, эрөө төлөөгүй.

Дуудлагын худалдаанд ялагчид нь дуудлагын худалдааны бүртгэлд элэл өгсөн нь тухайн дуудлагын худалдаа явагдсан өдрөөс хойш дотор илэрсэн тохиолдолд энэ хөтөлбөрийн "тав"-ын 17-д заасан хянуулна.

Үнийн өмчийн хороо битүүмжилсэн хэлбэрээр санал авах дуудлагын журмыг хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр нийтэд ил тод болгох, сонирхогчдод зориулсан сургалт семинар зохион байгуулж үүрэгтэй.

Энэ хөтөлбөрийн "Зургаа. Томоохон аж ахуйн нэгжийг үнэлсэн дуудлагын худалдаагаар худалдах журам"-ын 1 дэх заалтын хон аж ахуйн нэгжүүдийг . . ." гэснийг "4,25 тэрбум төгрөгөөс илүүгүй бүхий томоохон аж ахуйн нэгжүүдийг" гэж; 2 дахь заалтын охдоо энэ хөтөлбөрийн "Тав"-ын 13-т заасан журмыг "1" гэснийг "Төрийн өмчийн хорооноос тогтоох бөгөөд энэ нь аж ахуйн нэгжийн хувьчлагдах хөрөнгө (дахин үнэлэгдсэн)-ийн 40 шгүй байна. Хувьчлагдах хөрөнгө нь аж ахуйн нэгжийн нийт бусдад өгөх нийт өр төлбөрийг хасч төрд ногдох хувь хэмжээгээр тэнцэнэ." гэж; 7 дахь заалтын 2 дахь өгүүлбэрийн "хайриганд" "сгай бэлтгэсэн хавтсанд" гэж, 3 дахь өгүүлбэрийн "хайриганд" "автсанд" гэж тус тус өөрчлөн найруулсугай.

Энэ хөтөлбөрийн "Зургаа.Томоохон аж ахуйн нэгжийг битүүмжилсэн худалдаагаар худалдах журам"-ын 3 дахь заалтыг хүчингүй болгосугай.

Улсын Ерөнхий
Үүрэг гүйцэтгэгч

Тайлбар
сайдны
Үүрэг гүйцэтгэгч

Ц. ЭЛБЭГДОРЖ

Б. БАТБАЯР

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

1998 оны 12 дугаар
сарын 9-ний өдөр

Дугаар 234

Улаанбаатар
хот

Журам шинэчлэн батла

Монгол Улсын Засгийн газраас **ТОГТООХ** нь:

1."Түүхэн үйл явдлыг тэмдэглэх, төр, нийгмийн зүтгэлтэн, үйлстнийг алдаршуулах, дурсгалыг нь хүндэтгэх ажлыг зохион б журам"-ыг хавсралтын ёсоор шинэчлэн баталсугай.

2.Журмыг хэрэгжүүлэхтэй холбогдсон үйл ажиллагаанд хянал ажиллахыг Гэгээрлийн сайдын үүрэг гүйцэтгэгч Ч.Сайх даалгасугай.

3.Энэ тогтоол гарсантай холбогдуулан "Журам батлах тухай" газрын 1993 оны 12 дугаар сарын 21-ний өдрийн 191 дүгээр то хүчингүй болсонд тооцсугай.

Монгол Улсын Ерөнхий
сайдын үүрэг гүйцэтгэгч

Ц. ЭЛБЭГДОН

Гэгээрлийн сайдын
үүрэг гүйцэтгэгч

Ч. САЙХАНБ

Засгийн газрын 1998 оны 234
тогтоолын хавсралт

ТҮҮХЭН ҮЙЛ ЯВДАЛ ТЭМДЭГЛЭХ, ТӨР, НИЙГМИЙН ЗҮТГЭЛТЭН, ГАВЬЯАТ ҮЙЛСТНИЙГ АЛДАРШУУЛАХ ДУРСГАЛЫГ НЬ ХҮНДЭТГЭХ АЖЛЫГ ЗОХИОН БАЙГУУЛАХ ЖУРАМ

1.Шинэ жил, Билгийн улирлын хаврын тэргүүн сар-цагаан үрсийн баяр, Монголын тулгар төр байгуулагдсаны болон хувьсгалын ой-Үндэсний их баяр наадам, Улс тунхагласны өдөр хуулийн өдөр зэрэг үндэсний баяр болон нийтээр тэмдэглэдэг т явдлын талаархи хууль, тогтоомжид тусгагдаагүй улс, салб нутгийн чанартай түүхэн үйл явдал, ойг тэмдэглэх, төр, зүтгэлтэн, гавьяат үйлстнийг алдаршуулах, дурсгалыг нь хүндэт зохион байгуулахад энэхүү журмыг мөрдөнө.

2.Журмыг мөрдүүлэхтэй холбогдсон бодлого, чиглэлийг то үйл ажиллагааг зохицуулах, хэрэгжилтэд нь хяналт тавих үүрэг

соёлын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага

орон нутгийн чанартай түүхэн үйл явдал, ой тэмдэглэх, төр, зүтгэлтэн болон гавьяат үйлстнийг алдаршуулах, дурсгалыг нь талаар яам, аймаг, нийслэлийн Засаг дарга санал хүсэлтээ соёлын эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад дор дурдсан баримт амт ирүүлдэг;

түүхэн үйл явдал, төр, нийгмийн зүтгэлтэн, гавьяат үйлстний ой үндэслэл;

түүхэн үйл явдлын тухай болон төр, нийгмийн зүтгэлтэн, гавьяат дэлгэрэнгүй түүх, намтар, танилцуулга;

дурсгалын хөшөө босгох, музей байгуулах, нэрэмжит шагнал бий байгууллага, аж ахуйн нэгжийг нэрэмжит болгох үндэслэл болгох байгууллагын нийт ажиллагсдын хурлын тэмдэглэл, таны танилцуулга/;

ухайн салбарын асуудал эрхэлсэн сайд, агентлагийн дарга, аймаг, дүүрэг, сумын Засаг даргын санал, Иргэдийн Төлөөлөгчдийн тэмдэглэл;

ардал хөрөнгийн нарийвчилсан тооцоо, эх үүсвэрийн тухай

олбогдох эрдэм шинжилгээний байгууллагын санал, дүгнэлт;

түүхэн үйл явдал, ой тэмдэглэхтэй холбогдуулан зохион байгуулах а хэмжээний төлөвлөгөөний төсөл, санал.

ын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага дээрх гэлтийг хүлээн авч судлан 30 хоногийн дотор хариу өгөх буюу атай гэж үзвэл уг асуудлаар мэргэжлийн байгууллага, хүмүүсийн аргуудан боловсруулж Засгийн газарт оруулж шийдвэрлүүлж

ын асуудал эрхэлсэн сайдын оруулсан саналыг үндэслэн Засгийн дурдсан чиглэлээр шийдвэр гаргана;

түүхэн үйл явдал, нэр хүнд бүхий ойг улсын хэмжээнд тэмдэглэх;

айгууллагыг нэрэмжит болгох;

нэрэмжит шагнал бий болгох /зөвхөн улсын төсвөөс зардал, ь зохицуулагддаг/;

өшөө босгох.

нийгмийн зүтгэлтэнд дараахь алба, тэдгээртэй дүйцэхүйц алба үйцэтгэж байсан хүмүүсийг хамруулна:

Монгол улсын хаан;

Монгол улсын төрийн тэргүүн;

Монгол улсын Ерөнхий сайд;

Улсын Их Хурлын дарга;

Улсын Бага хурлын дарга.

яат үйлстэнд дор дурдсан хүмүүс, тэдгээртэй дүйцэхүйц аливаа гойдон үзэх хүмүүсийг хамруулна:

- а/Монгол улсын баатар;
- б/Монгол улсын хөдөлмөрийн баатар;
- в/Монгол улсын ардын цолтон;
- г/Монгол улсын гавьяат цолтон;
- д/Монгол улсын Төрийн шагналтан;
- е/бусад салбарт онцгой үйлс бүтээсэн гавьяатан.

8.Дурсгалын самбар байрлуулах, дурсгалын багана, суврага баримал босгох, гэр музей байгуулах, гудамж, талбайг нэрэмжит орон нутгийн чанартай ой тэмдэглэх асуудлыг аймаг, нийслэлийн дарга судлан тухайн аймаг, нийслэлийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хэлэлцүүлж, аймаг, орон нутгийн тухайн жилийн төсөвтөө шийдвэрлэнэ.

9.Хөшөө, дурсгалын цогцолбор, самбарын загвар, тодорхойлолтыг Гэгээрлийн сайд батална.

10.Байгууллага болон тодорхой салбарын 70 болон түүнээс 10 жилийн давтамжтай тэгш ойг тэмдэглэх асуудлыг тухайн салбар асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага шийдвэрлэж Ой тэмдэглэхэд шаардагдах хөрөнгийн хэмжээг тухайн жилийн тусган батлуулж шийдвэрлэнэ. Хөрөнгийн зарцуулалтад Сангийн хяналт тавина.

11.Төр, нийгмийн зүтгэлтэн болон гавьяат үйлстнийг алдар дурсгалыг нь хүндэтгэх ой тэмдэглэхээс бусад ажлыг 50, түүнээс 10 жилийн давтамжтайгаар тэгш ойг нь тохиолдуулан зохион байр болно.

12.Төр, нийгмийн зүтгэлтэн, гавьяат үйлстний 100, түүнээс 50 жилийн давтамжтай их тэгш ойг улсын хэмжээнд тэмдэглэх ажил Гэгээрлийн сайд судлан, Сангийн яамнаас хөрөнгийн санхүүжилт талаархи зохих саналыг авч, Засгийн газарт оруулж шийдвэрлүүлнэ.

13.Олон улсын хэмжээний түүхэн үйл явдлыг тэмдэглэх, гадаад төр, нийгмийн зүтгэлтэн, гавьяат үйлстнийг алдаршуулах, дурсгал хүндэтгэх ажлыг зохион байгуулахад Олон улсын зохих байр Гадаад харилцааны сайд, тус улсаас манай улсад суугаа Элчин сайналыг үндэслэн энэ журмын дагуу шийдвэрлэнэ.

14.Төсөвт байгууллагууд нь дурдсан үйл ажиллагааг санхүүжүүлж тулд холбогдох зардлыг тухайн байгууллагын төрийн захиргаа байгууллагаар дамжуулан Сангийн яамаар хянуулсны үндсэн дээр төсөлд тусгуулан УИХ, орон нутгийн ИТХ-аар батлуулна. Хэрэв батлагдаагүй, ерөнхийлөн захирагчийн шийдвэр гараагүй байхад үйл ажиллагааг санхүүжүүлсэн бол тухайн төсөвт байгууллагын захиргагч албан тушаалтнаар зарцуулсан хөрөнгийг нөхөн төлүүлж төсөвт оруулна.

15.Журамд дурдсан бүх төрлийн үйл ажиллагаанд шаардсан хөрөнгийн тодорхой хэсгийг болон нийтэд нь иргэд, аж ахуйн нэгж,

гууллагын хандив, ивээн тэтгэгчдийн хөрөнгөөр санхүүжүүлж

ьд нь босгосон хөшөө, дурсгалыг буулгах, нэрэмжит байгууллага, налыг хүчингүй болгох, өөрчлөх асуудлыг холбогдох яам, аймаг, ийн Засаг дарга /Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчдийн саналын хамт/ саналаа соёлын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны ууллагад ирүүлнэ.

соёлын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага уг хүлээн авч судлан 30 хоногийн дотор хариу өгөх буюу гатай гэж үзвэл Засгийн газарт оруулж шийдвэрлүүлнэ.

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

12 дугаар
-ны өдөр

Дугаар 235

Улаанбаатар
хот

Жагсаалт шинэчлэн батлах тухай

соёлын дурсгалт зүйлийг хамгаалах тухай хуулийн 16 дугаар 3 дугаар заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор Монгол Улсын Засгийн ТОГТООХ нь:

, аймаг, нийслэлийн хамгаалалтад байх түүх, соёлын үл хөдлөх н жагсаалтыг хавсралтын ёсоор баталсугай.

тогтоол гарсантай холбогдуулан "Түүх, соёлын дурсгалт зүйлийг х тухай хуулийг хэрэгжүүлэх талаар авах зарим арга хэмжээний илсгийн газрын 1994 оны 12 дугаар сарын 28-ны өдрийн 233 дугаар н 3 дугаар хавсралтыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

ол Улсын Ерөнхий

Ж. НАРАНЦАЦРАЛТ

лийн сайдын
гүйцэтгэгч

Ч. САЙХАНБИЛЭГ

Засгийн газрын 1998 оны 235 дү
тогтоолын хавсралт

УЛС, АЙМАГ, НИЙСЛЭЛИЙН ХАМГААЛАЛТАД БАЙХ ТҮҮХ, СОЁЛЫН ҮЛ ХӨДЛӨХ ДУРСГАЛЫН ЖАГСААЛТ

I. Архангай аймаг

Улсын хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

1. Батцэнгэл сумын Цацрын дэнж гэдэг газар орших 6 шувууны хөшөө, булш, хиргисүүрүүд
2. Батцэнгэл сумын Худгийн толгой гэдэг газар орших Хүннүгийн үеийн булшнууд
3. Ихтамир сумын нутагт орших эртний бичээст Тайхар чулу
4. Хайрхан сумын Гол мод гэдэг газар орших Хүннү язгууртны булш
5. Хашаат сумын Хөшөө найдам гэдэг газар орших Түрэг үеийн Культегин, Бидэ хааны бичигт хөшөө, булш
6. Хотонт сумын нутагт орших Уйгарын Хар балгас
7. Хотонт сумын нутагт орших Цойтын толгойн туурь
8. Чулуут, Тариат, Жаргалант, Цэцэрлэг сумын нутгуудад орших Чулуут голын хадны зураг
9. Эрдэнэбулган сумын төвд орших Заяа, гэгээний хийц цогцолбор
10. Эрдэнэмандал сумын нутагт орших Хархул хааны балгас
11. Эрдэнэмандал сумын Баруун цүүр гэдэг газар орших Чулуун хөшөө

Аймгийн хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

1. Батцэнгэл сумын төвд орших Луу гүний хүрээний дуганууд
2. Өгийнуур сумын нутагт орших Өгийнуурын балгас
3. Өлзийт сумын төвд орших Бишрэлт гүний хүрээний дуганууд
4. Өлзийт сумын Хөшөөтийн дэнж гэдэг газар орших Хөшөө хөшөө
5. Өлзийт сумын Бадагт гэдэг газар орших Олзотын балгас
6. Өлзийт сумын Бадагт гэдэг газар орших Хөх чулууны сүг зурагтай хад
7. Өндөр-Улаан сумын Чулуут голын билчэрт орших чулуун хөшөө

Тариат сумын Хөдөө нуурын хойд бие Дадаг гэдэг газар орших хүн чулуу

Хайрхан сумын Маймаа толгой гэдэг газар орших Хүннүгийн үеийн булшнууд

1. Хайрхан сумын Гүнжийн аманд орших буган чулуун хөшөө
1. Хайрхан сумын Эмээл толгой гэдэг газар орших хүн чулуу
2. Хашаат сумын Их Номгоны Хиргист толгой гэдэг газар орших хүн чулуу
1. Хашаат сумын Бага Номгоны зүүн урд бэл, Номгоны хөндийд орших хүн чулуунууд
1. Хашаат сумын Их Номгон гэдэг газар орших бэхэн зураг, бичиг
1. Хашаат сумын Урд Сэртэн гэдэг газар орших сүг зурагтай хад
1. Хотонт сумын төвд орших бичигт хөшөө, хүн чулуу, буган чулуу бүхий чулуун дурсгалууд
1. Эрдэнэбулган сумын төвд орших Дамдин хувилгааны дуган
1. Эрдэнэмандал сумын Хануй голын хөндий, Их нуурын хойд биед орших Орхон бичээст хашлага чулуу, хүн чулуунууд
1. Эрдэнэбулган сумын Булган ууланд байдаг зурагтай хад
1. Эрдэнэмандал сумын Уртын аманд орших буган чулуун хөшөө
1. Эрдэнэмандал сумын Урд Жаргалант гэдэг газар орших буган чулуун хөшөөн хашлагат булш, хиргисүүр

2. Баян-Өлгий аймаг

Улсын хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

Баяннуур сумын Цагаан хөшөөт гэдэг газар орших Түрэгийн үеийн хөшөө

Бугат сумын нутагт орших Эрэн харганатын Түрэг бичээс бүхий хөшөө чулуу

Ногооннуур сумын төвд орших хүн чулуу

Улаанхус сумын Хар-Ямаатын голын хөндийд орших хүн чулуу

Улаанхус сумын Цагаан салаа буюу Бага Ойгор голын хөндийд орших сүг зурагтай хад

Цэнгэл сумын Даяннуурын эрэг Ху-Уй гэдэг газар орших хүн чулуу

Цэнгэл сумын Цагаан голын хөндийд орших буган чулуун хөшөө, хиргисүүр

Аймгийн хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

Алтай сумын Хаанширээ гэдэг газар орших хүн чулуу, сүг зураг, руни бичээстэй хад

2. Баяннуур сумын Ховд голын салаа Хайртын голын хөшөөт гэдэг газар орших хүн чулуу
3. Баяннуур сумын Олоннуурын Алаг толгой гэдэг газар хүн чулуу
4. Сагсай сумын Битүү гэдэг газар орших хүн чулуу
5. Улаанхус сумын Хатуугийн уулын Ганц модны бүлэг газар орших Түрэгийн үеийн дурсгалууд
6. Цэнгэл сумын Хурган, Хотон нууруудын хүзүүвч Мохонхор хэмээх газар орших буган чулуун хөшөө
7. Цэнгэл сумын Хадан сэрвэл уулын бэлд орших буган хөшөөнүүд, хиргисүүр бүхий газар

3.Баянхонгор аймаг

Улсын хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

1. Баянлиг сумын Цахир ууланд орших эргний хүн сууж Лигийн цагаан агуй
2. Баянлиг сумын Их баян уулын Бичигтийн аманд орших зурагтай хад
3. Бууцагаан сумын Дундмандал, Адагмандал ууланд орших зураг, руни бичээстэй хад
4. Өлзийт сумын Уран хайрхан ууланд орших хуучин зэвсгийн үеийн бууц
5. Эрдэнэцогт сумын Түйн голын зүүн дэнж Шатар чулуу газар орших буган чулуун хөшөөнүүд, хүн чулуу, булш, цогцолбор дурсгал

Аймгийн хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

1. Галуут сумын нутагт орших Мандалын хийдийн дугануу
2. Заг сумын Загийн голын баруун талд Бумбатын аманд 2 ширхэг хүн чулуун хөшөө
3. Заг сумын Алмаст хавцал гэдэг газар орших суварга
4. Заг сумын Арсайр гэдэг газар орших хиргисүүрүүд
5. Заг сумын Хэргэстэйн аманд орших буган чулуун хөшөө
6. Өлзийт сумын нутагт орших Түй Шаргалжуутын балгас
7. Эрдэнэцогт сумын төвд орших Хачин ламын сүм
8. Эрдэнэцогт сумын Тамчийн Их Цагаан аманд орших чулуун хөшөө

4.Булган аймаг

Улсын хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

1. Баян-Агт сумын Шивээт-Улаан гэдэг газар орших чулууны цогцолбор

Дашинчилэн сумын Халдунзүрх ууланд орших Цогт тайжийн
Цагаан байшингийн балгас, бичигт хөшөө

Дашинчилэн сумын нутагт орших Хар бухын балгас

Дашинчилэн сумын нутагт орших Чин толгойн балгас

Могод сумын Хөл-Асгат гэдэг газар орших Түрэгийн
Алтан тамган дархны бичигт хөшөө

Сайхан сумын Байширын ус гэдэг газар буй буган хөшөө
бүхий цогцолбор

Сайхан сумын Могойн гол, Шинэ-Ус нуурын зүүн тал,
Хиргист хөндийн аманд орших Уйгарын Могоунчурын
гэрэлт хөшөө

Хутаг-Өндөр сумын нутагт орших Бийбулагийн балгас

Аймгийн хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

Баян-Агт сумын Халтар гэдэг газар орших 3 ширхэг
буган чулуун хөшөө

Бугат сумын Хужиртын голын хөндийд орших
Бичигтийн хадны зураг, бичигт хад

Булган сумын Майдарын голын хөндийд орших Цагаан
суварганы туурь

Булган сумын Зүүнгүрүү гэдэг газар орших хүн чулуу

Булган сумын төвд орших Диваажин хэмээх сүмийн үлдэгдэл

Бүрэгхангай сумын Бичигтийн хадны хошуунд орших бичигт
хад

Гурванбулаг сумын Авзага хайрхан гэдэг газар орших сүг
зурагтай хад

Гурванбулаг сумын Гурвалжин уулын Түрэг бичээс

Дашинчилэн сумын Лах уул, Арслант гэдэг газар орших сүг
зурагтай хад

0. Дашинчилэн сумын Бүдүүний нурууны Хангайдай гэдэг газар
орших сүг зурагтай хад

1. Могод сумын Цахиуртай гэдэг газар орших буган чулуун
хөшөө

2. Могод сумын Улаан хаалга гэдэг газар орших сүг зурагтай хад

3. Орхон сумын Сээрийн адаг гэдэг газар орших 7 ширхэг буган
чулуун хөшөө

4. Рашаант сумын Хөгнө хаан ууланд орших Хөгнө хааны их,
бага хийдийн туурь

5. Сайхан сумын Нарийн Хүрмийн хөшөө дэвсгэг гэдэг газар
орших хүн чулуу

6. Сайхан сумын Их Хүрэмтийн Асган дэвсгэг гэдэг газар орших
буган чулуун хөшөө

7. Сайхан сумын Нарийн хүрэмт гэдэг газар орших бичигт хад

18. Сэлэнгэ сумын Ингэттолгойд орших "Далхбандид" гэгдэх чулуу
19. Тэшиг сумын хуучин төвд орших буган чулуун хөшөө
20. Хишиг-өндөр сумын төвийн хойд талд орших буган чуу хөшөө
21. Хишиг-Өндөр сумын Арханан гэдэг газар орших Түрэг би
22. Хутаг-Өндөр сумын Нарийн төлбөрийн Бичигт бэржин газар орших бичигт хад
23. Хутаг-Өндөр сумын Нарийн төлбөрийн адаг гэдэг орших буган чулуун хөшөө
24. Хутаг-өндөр сумын Гуртын гүүр, Усны арал гэдэг газар орх хүнчулуу
25. Хутаг-өндөр сумын Хантай багийн нутагт орших Бичиг үзүүрийн хадны зураг
26. Хутаг-Өндөр сумын нутагт орших Эгийн голын олон үцогцолбор дурсгал

5. Говь-Алтай аймаг

Улсын хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

1. Бигэр сумын Бичигтийн бууц гэдэг газар орших Түрэг би сүг зураг бүхий хад
2. Жаргалан сумын Сүмийн дэнж гэдэг газар орших 4 ш хүн чулуутай булш
3. Жаргалан сумын Тоосгот гэдэг газар орших хүн чулуу
4. Халиун сумын Цагаан гол гэдэг газар орших сүг зурагтай
5. Цогт сумын төвийн дэргэд орших Хиргист хоолойн булш

Аймгийн хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

1. Алтай сумын Их-Огторго гэдэг газар орших тэмдэг бүхий 2 ширхэг хөшөө чулуу
2. Баян-Уул сумын Их Номгон гэдэг газар орших сүг зур хад
3. Баян-Уул сумын Бичигтийн аманд орших хөшөө чулуу дөрвөлжин булш
4. Баян-Уул сумын Багабэрх, Доогийн бууц гэдэг газар с сүг зурагтай хад
5. Баян-Уул сумын Доогийн ханангийн бууц гэдэг газар с сүг зурагтай хад
6. Бигэр сумын Моринтолгой гэдэг газар орших сүг зур хад, дөрвөлжин булш

Бугат сумын Тамчийн бэлчир гэдэг газар орших хүн ба буган чулуу бүхий 3 ширхэг булш

Бугат сумын Дүүргийн ам гэдэг газар орших буган чулуун хөшөө

Бугат сумын Бургасын гүрээ гэдэг газар орших буган чулуун хөшөө бүхий хиргисүүр, дөрвөлжин булш

Бугат сумын Хөшөөтийн-Эх гэдэг газар орших буган чулуун хөшөө

Жаргалант сумын Улаан хайрхан гэдэг газар орших сүг зураг, бичээстэй хад

Тайшир сумын өвөр цагаан толгой гэдэг газар орших гэрэлт хөшөө

Тонхил сумын Хөшөөт бэлчир гэдэг газар орших буган чулуун хөшөө

Тонхил сумын Хярхараач гэдэг газар орших хөшөө чулуу бүхий булшнууд

Тонхил сумын Бага-Ус гэдэг газар орших хүн ба буган чулуу бүхий 3 ширхэг дөрвөлжин булш

Тонхил сумын Могойн голын хөндийд орших Хүрлийн үеийн чулуун хөшөөнүүд

Тонхил сумын Тамчийн талд орших буган чулуун хөшөө

Тонхил сумын Хужрын голын хөндийн Хөх дөнгө гэдэг газар орших хүн чулуу, дөрвөлжин булш

Тонхил сумын Урд Хулдын Шатадын бэлчирт орших хөшөө чулуу, хүн чулуу, дөрвөлжин булш бүхий цогцолбор

Тонхил сумын Зүйлийн-Огторго гэдэг газар орших хүн чулуу

Тонхил сумын Замт гэдэг газар орших хөшөө чулуу дөрвөлжин булш

Хөхморьт сумын Замын гозгор гэдэг газар орших хөшөө чулуу бүхий дөрвөлжин булш

Хөхморьт сумын Бургасын дэнж гэдэг газар орших хөшөө чулуу бүхий дөрвөлжин булш

Цогт сумын Найтааст гэдэг газар орших сүг зурагтай хад

Чандмань сумын Шаахар гэдэг газар орших сүг зурагтай хад

Чандмань сумын төвийн орчимд орших чулуун хөшөөнүүдтэй дөрвөлжин булш

Чандмань сумын Чандмань ууланд орших овоо ба бунхан

Эрдэнэ сумын Дэвэрхийн-эх гэдэг газар орших хөшөө чулуу

Эрдэнэ сумын Нарийнголын хөндийд орших Нарангийн бичигт хөшөө чулуу

Эрдэнэ сумын Улаантолгой гэдэг газар орших хөшөө чулуу

6. Говьсүмбэр аймаг

Аймгийн хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

1. Сүмбэр сумын нутагт орших Чойрын хийдийн туурь
2. Сүмбэр сумын Зараагийн зүүн өвөрт орших хүн чулуун

7. Дархан-Уул аймаг

Улсын хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

1. Орхон сумын Цант гэдэг газар орших эртний хотын туурь

Аймгийн хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

1. Орхон сумын Шарын голын хойд хөндий Цагаан орчимд орших зосон зурагтай хад
2. Хонгор сумын нутагт орших сүг зураг, бичээстэй хад
3. Хуучин Дарханы зүүнтэй орших Хүйтэн гэгдэх бичигтэй хад

8. Дорноговь аймаг

Улсын хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

1. Иххэт сумын Бүсийн чулуу гэдэг газар орших Олон б Хэсэг байшинт гэдэг эртний хотын туурь
2. Иххэт сумын Хөшөөнө ухаа гэдэг газар орших хөшөө бүхий булш, туурь

Аймгийн хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

1. Иххэт сумын Ар-Улаан гэдэг газар орших хүн чулуу
2. Хөвсгөл сумын нутагт орших Цувираагийн хийдийн туурь
3. Эрдэнэ сумын Дулааны говь гэдэг газар орших зэвсгийн үеийн суурин

9. Дорнод аймаг

Улсын хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

1. Сүмбэр сумын нутагт орших Их бурхант хэмээх бурхны цогцолбор
2. Сүмбэр сумын Шонх таван толгой гэдэг газар орших хүн чулуу
3. Цагаан-Овоо сумын нутагт орших Хэрлэн барс хот цамхаг

Аймгийн хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

Гурванзагал, Дашбалбар, Баяндун, Баян-Уул сумдын нутагт орших Чингисийн хэрмэн зам

Матад сумын Наран гэдэг газар орших хүн чулуу

Матад сумын Ловохын-Овоо гэдэг газар орших хүн чулуу

Матад сумын нутаг Барчигар, Буян-өндөр гэдэг газруудад буй хүн чулуу

Сүмбэр сумын Тамсагбулаг гэдэг газар орших Утай уул

Сүмбэр сумын нутаг хуучин Тамсагбулаг сумын төвийн зүүн талд орших шинэ чулуун зэвсгийн үеийн суурин

Цагаан-Овоо сумын нутагт орших Зүүн дөрөө гэдэг газар буй эртний хотын туурь

10. Дундговь аймаг

Улсын хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

Адаацаг сумын нутагт орших Сүм хөхбүрдийн балгас

Гурвансайхан сумын Ярх ууланд орших хуучин чулуун зэвсгийн үеийн бууц

Өлзийт сумын Баруун Билүүт ууланд орших сүг зураг, руни бичиг бүхий хад

Эрдэнэдалай сумын төвд орших Угтаал сангийн далай хийдийн Цогчин дуган

Эрдэнэдалай сумын Цагаан-овоо гэдэг газар орших Үнстийн хийдийн Цогчин дуган

Аймгийн хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

Адаацаг сумын нутагт орших Зуутын хийдийн 2 ширхэг дуган
Баянжаргал сумын Аргийн хадны Саруулын бичигт хад гэдэг газар буй хадны бичиг

Баянжаргалан сумын Баянхошууны эмээл толгойд орших хэрмийн туурь

Говь-Угтаал сумын Их газрын чулууны ард орших бичигт хад
Дэлгэрхангай сумын Онгийн голын урд эрэгт орших Хошуу хийдийн туурь

Дэлгэрхангай сумын Хархашаатын аманд орших сүг зурагтай хад

Дэлгэрцогт сумын Бага газар орших Хүннүгийн үеийн булшнууд

Дэлгэрцогт сумын Бага газрын чулууны өвөр бэл Их тахилгатын хадны сүг зураг

Луус сумын Улаан нуурын ард буй Хөшөөт гэдэг газар орших хөшөө чулуу

10. Өлзийт сумын Дэлийн ууланд Хамар ус, Гучин хоёр хөшөөт гэдэг газар орших сүг зурагтай хад, буган чулу хөшөө
11. Өндөршил сумын Нартын хадны Мухарын булаг гэдэг газар орших чулуун зэвсгийн үеийн дархны газар
12. Сайхан-Овоо сумын нутагт орших Онгийн голын хойд эрэгт орших Онгийн хийдийн туурь
13. Сайхан-Овоо сумын нутагт Онгийн голын эрэгт орших Шаазан хотын туурь
14. Хулд сумын Шарангадын нүхэн гэдэг газар орших монгол бичигтэй агуй
15. Цагаандэлгэр сумын Шар шороотын бууцны орчинд орших хөшөө чулуу
16. Эрдэнэдалай сумын Өргөн гэдэг газар орших Суудал хад

11.Завхан аймаг

Улсын хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

1. Алдархаан сумын Богдын голын Мөнгөт хясаа гэдэг газар орших 4 хүний зураг бүхий хөшөө чулуу
2. Цэцэн-Уул сумын Янживын шилд орших хүн чулуунууд
3. Шилүүстэй сумын Дааган гэдэг газар орших 8 ширхэг бичигтэй чулуун хөшөө
4. Яруу сумын Яруугийн голын эрэгт орших хүн чулуунууд
5. Яруу сумын нутагт орших Хөшөөтийн амны хүн чулуу

Аймгийн хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

1. Улиастай сумын төвд орших Сангийн хэрэм
2. Эрдэнэхайрхан сумын Хар нуурын зүүн тал Тээлийн хөндөг буй 2 ширхэг хүн чулуу
3. Эрдэнэхайрхан сумын Бага хөлийн бууцны ард буй зурагтай хад

12.Өвөрхангай аймаг

Улсын хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

1. Бат-өлзийт сумын Өвөр-Агуйт гэдэг газар орших Төвхөн эрдэнэ
2. Уянга сумын нутагт орших Онгийн голын цогцолборт дурсгал
3. Хайрхандулаан сумын Хөгшинтээл ууланд орших Хувилуу цэргийн цайзны туурь
4. Хархорин сумын төвд орших Монгол гүрний нийслэл Хархорум хотын туурь
5. Хархорин сумын төвд орших Эрдэнэ зуу хийд

Аймгийн хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

Арвайхээр сумын төвд орших Буга согоотын зурагтай хад
 Баруунбаян-Улаан сумын Хүнхүрээ гэдэг газар орших Шаазан
 толгойн туурь
 Баруунбаян-Улаан сумын Таримлын өвөлжөөний урд орших
 үн чулуу
 Баруунбаян-Улаан сумын Өшгөгийн нуруунд орших Хярын
 Бумбат барчин тээгийн зурагт хаднууд
 Бат-өлзийт сумын Тэмээн чулууны аманд орших хүрлийн
 сийн буган чулуу, булшнууд
 Бат-өлзийт сумын Өндөр хясаан гэдэг газар орших буган
 улуун хөшөө
 Бат-өлзийт сумын Өвөр-Агуйт гэдэг газар орших хиргисүүр
 Бат-өлзийт сумын Ар-Агуйтын хөшөөн хонхорт орших хөшөө
 Баян-өндөр сумын Зүйлийн хөндийд орших Бууралын хөшөө
 Богд сумын Тэвш ууланд орших сүг зурагтай хад
 Богд сумын нутагт орших Илжгэн чихт хааны хэрэм
 Богд сумын Арц Богд уулын зүүн үзүүр Мухар булаг гэдэг
 газар орших эртний чулуун зэвсгийн орд
 Нарийн тээл сумын нутагт орших Ламын гэгээний суварга
 Нарийнтээл сумын нутаг Арцат гэдэг газар орших эрдэмтэн
 Цэвэлваанчигдоржийн суварга
 Янга сумын Хадан хошуу гэдэг газар орших чулуу
 Янга сумын нутагт орших Мааньтын хөшөө
 Сархорин сумын нутагт орших Шаанхын хийдийн дуганууд
 Сархорин сумын төвд орших Г.Занабазарын ээж Ханлхамцын
 уварга
 Сархорин сумын Мойлтын аманд орших хуучин чулуун
 зэвсгийн үеийн бууц
 Сархорин сумын нутаг Бага хүрээ гэдэг газар орших дутуу
 ийсэн чулуун яст мэлхий
 Сархорин сумын нутагт орших Их элстийн дэнжийн хөшөө
 Сархорин сумын нутагт Саран голын баруун эрэгт орших Хар
 улуун хүн
 Сархорин сумын Хөшөөн дэнж, Сарын голын эрэгт орших хүн
 улуу
 Ужирт сумын Шунхлай ууланд орших дөрвөлжин булшнууд

13.Өмнөговь аймаг

Улсын хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

Улган сумын Цахиуртын хөндийд орших чулуун зэвсгийн
 ийн дархны газар

2. Номгон сумын Шүүлэн, Долоон-Уулын өвөр Бичиг газар орших сүг зурагтай хад
3. Ханбогд сумын нутагт орших Галбын гурван хий, Дэмчигийн хийд, Эрээт хийд, Цогцолын хийдийн туурь

Аймгийн хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

1. Булган сумын Баянзаг гэдэг газар орших хуучин зэвсгийн үеийн бууц
2. Номгон сумын Цагаан дэрст гэдэг газар орших Бичиг усан дахь зурагтай хад
3. Номгон сумын Уртын амралт гэдэг газар орших сүг зурагтай хад, хүн чулуу
4. Номгон сумын төвд орших Сангийн далай хийдийн дугуй
5. Номгон сумын Далан уулын өмнө биед орших Түрэг бичиг
6. Ноён сумын Ихэр гашуун гэдэг газар орших сүг зурагтай хад
7. Хүрмэн сумын Бичигт гэдэг газар орших сүг зурагтай хад
8. Сэврэй сумын нутаг Сэврэй уулын баруун үзүүр, Хар бууц гэдэг газар орших сүг зурагтай хад

14.Сүхбаатар аймаг

Улсын хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

1. Дарьганга сумын Хөргийн хөндийд орших хүн чулуунд
2. Дарьганга сумын төвд орших алтан-Овооны хүн чулуунд
3. Мөнххаан сумын Устай, Бургастай гэдэг газар орших хүн чулуун зэвсгийн бууц
4. Наран сумын Зүлэг гэдэг газар орших Сөдөтийн чулууны бичээс
5. Онгон сумын Таван толгой гэдэг газар орших 2 ширхэг чулуу
6. Онгон сумын Шивээт гэдэг газар орших хүн чулуунууд
7. Түвшинширээ сумын Дэлгэрхаан ууланд орших Ээлгийн хадны зураг, Хүннүгийн үеийн 200 ширхэг бууц чулуун хороо, шивээ зэрэг байгууламжууд

Аймгийн хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

1. Дарьганга сумын нутагт орших Хөхөлийн ширхэг чулуунууд
2. Дарьганга сумын Ламт гэдэг газар орших хүн чулуунд
3. Дарьганга сумын Сүмт гэдэг газар орших эртний хот
4. Онгон сумын Бударын чулуунд орших сүг зурагтай хад

Эрдэнэцагаан сумын нутагт орших Халтарын хийдийн балгас

15.Сэлэнгэ аймаг

Улсын хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

Баруунбүрэн сумын Бүрэнхан уулын өвөрт орших
Амарбаясгалант хийд

Аймгийн хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

Алтанбулаг сумын төвд орших Ардын Намын Төв Хороо, Түр
Засгийн газрын байшин

Алтанбулаг сумын төвд орших Ардын хувьсгалын түүхийн
дурсгалт цогцолбор

Ерөө сумын нутагт орших Хүдрийн голын Хүдэр харуулын
дэргэд орших буган чулуун хөшөө

Түшиг сумын Тавтын тал гэдэг газар орших олон үеийн булш

• 16.Төв аймаг

Улсын хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

Алтанбулаг сумын нутагт орших Өнгөт уулын урд хөндийд
орших цогцолборт дурсгал

Алтанбулаг сумын нутагт орших Морин толгойн олон үеийн
булш

Батсүмбэр сумын Хараагийн Ноён ууланд орших Хүннүгийн
үеийн булш

Баянжаргалан сумын нутагт орших Гуа дов гэдэг эртний
хотын туурь

Баянцагаан сумын Гашуун Балтастай гэдэг газар орших
Түрэгийн бичигт хөшөө

Баянцагаан сумын Хүүхэнхонгор гэдэг газар орших 2 ширхэг
хүн чулуу

Борнуур сумын нутагт орших хүннүгийн үеийн Бороогийн
суурин

Дэлгэрхаан сумын нутаг Дуутын хар чулуу гэдэг газар буй
Цогт тайжийн бичигт хад

Дэлгэрхаан сумын Их Хөшөөт гэдэг газар орших Түрэгийн
Кул-Чурт зориулсан гэрэлт хөшөө бүхий цогцолбор дурсгал

Зуунмод сумын Зуунмодны аманд орших Мандширийн
хийдийн туурь, сийлсэн хөргүүдтэй хад

Мөнгөнморьт сумын нутагт орших Тэрэлжийн дөрвөлжин

12. Мөнгөнморьт сумын нутагт орших Бүрхийн дөрвөлжин
13. Өндөрширээт сумын Уянгын үзүүр гэдэг газар орших зурагтай хаднууд
14. Эрдэнэ сумын Ар Жанчивлангийн баруун дэнжид ор Тоньюкукийн бичигт хөшөө
15. Эрдэнэ сумын Баруунбаян гэдэг газар орших Гүнжийн сүм

Аймгийн хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

1. Баян сумын Өгөөмөр гэдэг газар орших хүн чулуу
2. Баян сумын Багахангай, Хангайбулаг гэдэг газар орших чулуу
3. Дэлгэрхаан сумын төвд орших Мишиг гүнний хүрээ дуганууд
4. Мөнгөнморьт сумын нутагт орших Сарьдэгийн хийдийн т
5. Мөнгөнморьт сумын Тогос уулын өвөр хажуугаар орших үеийн дурсгал
6. Сүмбэр сумын нутаг Загдалын голын хойд бэлд орших чулууны цогцолбор

17. Увс аймаг

Улсын хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

1. Давст сумын Бор нурган гэдэг газар орших 2 ширхэг хүн
2. Зүүнхангай сумын Зураагийн улааг хадны зураг
3. Сагил сумын Могоогийн хадны зураг
4. Тариалан сумын Халхайтын дэнжид орших булш, чулуунууд

Аймгийн хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

1. Бөхмөрөн сумын Захын -Улаан гэдэг газар орших хүн чулуу бүхий булшнууд
2. Давст сумын Хатуугийн Мөнгөтцахиур гэдэг газар орших зурагтай хад
3. Малчин сумын Хөтөл нуурын Бор толгойн хүн чулуунууд
4. Наранбулаг сумын Жазжаагийн хөтөлд орших хүн чулуу
5. Өмнөговь сумын Шарбулагийн-онц гэдэг газар орших зурагтай хад
6. Сагил сумын Дунд Тургын Хад үзүүр гэдэг орших сүг зур хад
7. Улаангом сумын Чандмань ууланд орших булшнууд
8. Улаангом сумын төвд орших Харлаг бэйсийн сүм

18.Ховд аймаг

Улсын хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

Манхан сумын Хойтцэнхэрийн-өл гэдэг газар орших
Гурванцэнхэрийн агуй

Манхан сумын Тахилтын хотгор гэдэг газар орших хүннүгийн
язгууртны булш

Мөнххайрхан сумын Долооннуурын улаан толгойд орших
эртний бичгээс

Мөст сумын Бодончийн гол, Баянзүрх гэдэг газруудад орших
хиргисүүр, буган хөшөөний цогцолбор, чулуун зэвсгийн үеийн
бууц

Үенч сумын Ямаан-ус гэдэг газар орших сүг зурагтай хад
Ховд сумын Сөрт гэдэг газар орших дүрс, тэмдэг бүхий хөшөө
чулуунууд

Цэцэг сумын Халиуны хөтөл гэдэг газар орших хүн чулуу

Аймгийн хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

Жаргалант сумын төвд орших Сангийн хэрэм

Манхан сумын Ишцэн толгойд гэдэг газар буй сүг зурагтай хад

Мөнххайрхан сумын Улаан говийн аманд орших хүн чулуу

Мөнххайрхан сумын Шуурхайн хөх нуурын орчимд орших
хүн чулуу

Мөнххайрхан сумын Доод-Улхан гэдэг газар орших сүг
зурагтай хад

Мөнххайрхан сумын Дээд Улаан говийн аманд орших буган
чулуун хөшөө

Үенч сумын нутаг Харуул-Овоо

Ховд сумын Чандмань Хар-үзүүр гэдэг газар орших сүг
зурагтай хад

19.Хөвсгөл аймаг

Улсын хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

Галт сумын нутаг Бартад бригадын дэргэд орших 6 ширхэг
буган чулуун хөшөө, хиргисүүрийн цогцолбор

Мөрөн сумын Уушгийн өвөрт орших 15 ширхэг буган чулуун
хөшөөний цогцолбор

Төмөрбулаг сумын Зуны голын орчимд орших буган чулуун
хөшөө, хиргисүүрийн цогцолбор

Цагаан-Уул сумын Бор Хужирын голын орчимд орших 2 эгнээ
буган чулуун хөшөө

5. Цагаан-Уул сумын Хөшөөт гэдэг газар орших 11 ширхэг буга чулуун хөшөө, хиргисүүрийн цогцолбор
6. Шинэ-Идэр сумын Цохиотын голын бэлчир Дөрөлжийн ам Цохиотын хөндийн Ногоон булагийн ам гэдэг газар орши буган чулуун хөшөөнүүд

Аймгийн хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

1. Арбулаг сумын Дэлгэр мөрний эрэг Алтан гадас гэдэг газар орших Мөнх хааны эрчүү хотын туурь
2. Арбулаг сумын Дэлгэрхаан уулын өвөр, Мөрөн голын эрэг орших сүг зурагтай хад
3. Баянзүрх сумын Бичигт булангийн Монгорцог, Хөнгөрцог хаданд буй зосон зургууд
4. Бүрэнтогтох сумын Мөрөнгийн голын хөндийд орших сүг зурагтай хад
5. Галт сумын нутаг Хужиртын хүрээний дэргэд буй чулуу суварга
6. Галт сумын нутагт орших Чулуутын голын Их Хужиртын ам Доод Хужиртын ам гэдэг газруудад орших хадны зураг
7. Галт сумын нутаг Нүхтийн аманд орших буган чулуун хөшөө
8. Галт сумын өндөр толгойд орших сүг зурагтай хад
9. Галт сумын Улаанчулууны хад гэдэг газар орших сүг зурагтай хад
10. Жаргалант сумын нутагт орших Гэлэнхүүгийн суварга
11. Жаргалант сумын агьтын голын баруун салаанд орших сүг зурагтай хад
12. Жаргалант сумын нутагт орших Жаргалантын дуган
13. Ринчинлхүмбэ сумын Тэхийн өвөрт орших Хосын үзүүрийн тамга бүхий босоо чулуу
14. Тариалан сумын Зүлэгт голын савд орших Түрэгийн үеийн хөшөө
15. Тариалан сумын Зүлэг голын зүүн хөвөөнд орших бичигт хад
16. Улаан-Уул сумын Тольжгий боом гэдэг газар орших зоо зурагтай хад
17. Ханх сумын Жаргалантын аманд орших сүг зурагтай хад
18. Цагааннуур сумын Ш ишгид голд цутгасан Харанга ой гол дээд ам, Хээргийн боом гэдэг хясааны дээд талд, доод Тонд уулын ар талд буй Орюк хаданд буй түрэг бичиг
19. Цэцэрлэг сумын Шаварын нурууны баруун тал Жаргалантын аманд орших ноёдын бунхан
20. Цэцэрлэг сумын Тэсийн голын урд хөндий Модтой толг гэдэг газар орших сүг зурагтай хад
21. Цэцэрлэг сумын Бага Харганатын амны Зурагт хад гэдэг газар орших зурагтай хад

2. Чандмань-Өндөр сумын Бадарын нурууны Чациртын амны буган чулуун хөшөө
3. Чандмань-Өндөр сумын Булжихын голын 3 ширхэг буган чулуун хөшөө
4. Шинэ-Идэр сумын нутагт орших сүг зурагтай хад
5. Эрдэнэбулган сумын нутагт орших даян дээрхийн агуй, хийдийн туурь

20.Хэнтий аймаг

Улсын хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

Батширээт сумын нутагт орших зураг, бичээстэй Рашаан хад, буган чулуун хөшөө

Баян-Адарга сумын Дуурлиг нарс гэдэг газар орших хүннүгийн үеийн язгууртны булш

Баянхутаг сумын баруун Сэрвэн хаалга гэдэг газар буй бичигт хад

Биндэр сумын Борбулаг гэдэг газар орших Хүннүгийн үеийн булшнууд

Дэлгэрхаан сумын аваргын рашааны арын дэнжид орших Аваргын балгас

Дэлгэрхаан сумын Их Хайлант, Шар хад, Ханангийн энгэрт байгаа олон төрлийн булшнууд, чулуун зэвсгийн үеийн бууц

Өндөрхаан сумын төвийн дэргэд орших Гэлэн хэмээх хүн чулуу

Аймгийн хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

Батширээт сумын нутагт орших өглөгчийн хэрэм

Батширээт сумын Үзүүр цохио гэдэг газар орших сүг зурагтай хад

Батширээт сумын Эгийн живхээстэй гэдэг газар орших булшнууд

Дэлгэрхаан сумын Гүнбүрд, Тооно ууланд орших хүн чулуу, хиргисүүр, булш зэрэг цогцолбор дурсгал

Жаргалтхаан сумын Дуулга ууланд орших хүннүгийн үеийн булш

Жаргалатхаан сумын Цэнхэрийн голын хэрэм

Мөрөн сумын нутагт орших Салбар уулын бичээс

Өмнөдэлгэр сумын нутагт орших Балдан Бэрээвэн хийд

Өмнөдэлгэр сумын баруун Жаргалант гэдэг газар орших сүг зурагтай хад

Өндөрхаан сумын төвд орших Цэцэнхааны ордны цогцолбор

11. Цэнхэрмандал сумын Бургастай гэдэг газар орших бичээстэй хад

21. Нийслэл /Улаанбаатар хот/

Улсын хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

1. Богд хааны Ногоон ордон
2. Гандантэгчэнлин хийд
3. Гачууртын амны зосон зурагтай хад
4. Гэр хэлбэрт модон дуганууд
5. Гэсэр сүм
6. Дамбадаржаа хийд
7. Дарь эхийн сүмийн 2 чулуун багана
8. Их тэнгэрийн амны сүг зураг, бичээстэй хад
9. Мэгжид Жанрайсиг дуган
10. Сонгинохайрхан уулын олон булш
11. Чин ван Ханддоржийн байшин
12. Чойжин ламын сүм

Нийслэлийн хамгаалалтад байх түүх, соёлын дурсгал

1. Анхны европ 2 давхар барилга
2. Арслантай гүүрний 2 ширхэг чулуун арслан
3. Байгалийн түүхийн музейн өмнөх 2 ширхэг чулуун арсл
4. Богд хааны зуны ордны цогцолборын зарим барилга
5. Бэлхийн амны Хүннүгийн үеийн булшнууд
6. Монгол Улсын Их Сургуулийн өмнөх 2 ширхэг чулуун
7. Нүхтийн аман дахь Манж Чин Улсаас салан тус асуудлаар Монгол ноёдын нууц зөвлөлдсөн газар, бичиг
8. Цогтбадамжавын байшин

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

1998 оны 12 дугаар
сарын 23-ны өдөр

Дугаар 236

Улаанбаатар
хот

Нийгмийн даатгалын сангуудын
оны орлого, зарлагын төсөв батлах
тухай

Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 1 дэх заасныг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. Нийгмийн даатгалын сан тус бүрийн 1999 оны орлого, зарлагын төсвийг хавсралтын ёсоор баталсугай.

гмийн даатгалын сангуудын 1999 оны орлого, зарлагын төсвийг
йслэл тус бүрээр хуваарилан баталж, мөрдүүлэхийг Эрүүл мэнд,
хамгааллын сайдын үүрэг гүйцэтгэгч Ш.Батбаярт даалгасугай.

гмийн даатгалын сангуудын орлогын бүрдүүлэлт, зарцуулалтад
налтыг хүчтэй болгож, шимтгэлийн орлогын төлөвлөгөөг
зохион байгуулалтын арга хэмжээ авч ажиллахыг аймаг,
йн Засаг дарга нар, Улсын нийгмийн даатгалын ерөнхий газрын
Зүхбаатарт үүрэг болгосугай.

л Улсын Ерөнхий сайд

Ж. НАРАНЦАЦРАЛТ

мэнд, нийгмийн
аллын сайдын
үйцэтгэгч

Ш. БАТБАЯР

Засгийн газрын 1999 оны 236 дугаар
тогтоолын хавсралт

МОНГОЛ УЛСЫН НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГУУДЫН 1999 ОНЫ ОРЛОГО, ЗАРЛАГЫН ТӨСӨВ

(сая төгрөгөөр)

Нийгмийн төрөл	Орлого бүгд	Үүнээс		Зарлага	Үүнээс	
		Нийгмийн даатгалын шимтгэл /хураамж/	Улсын төс- вийн дотаци, төр хариуцах хураамж		Үйл ажилла- гааны зардал	Орлого зарла- гын зөрүү
Эрхийн алын сан	38795.3	26667.2	12128.1	38795.3	533.3	
Мэргэжлийн алын сан	2773.6	2773.6		1609.4	55.4	1164.2
Бүтээгдэхүүн мэргэж- лалтгаал- овчний алын сан	1393.7	1393.7		999.3	27.9	394.4
Гүйцэтгэлийн алын сан	1378.7	1378.7		492.8	27.6	885.9
Эрүүл мэндийн алын сан	14890.2	10033.6	4856.6	14890.2	297.8	
	59231.5	42246.8	16984.7	56787.0	942.0	2444.5

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

1998 оны 12 дугаар
сарын 30-ны өдөр

Дугаар 238

Улаа

Нэрэмжит болго

Гэгээрлийн яам, Сэлэнгэ, Архангай, Хэнтий аймгийн Зас Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын саналыг үндэслэн зарим үйлстнүүдийн дурсгалыг мөнхжүүлэх зорилгоор Монгол Улсын газраас ТОГТООХ нь:

Сэлэнгэ аймгийн Мандал сумын Түнхэл тосгоны дунд сургуу, орчуулагч, зохиолч Содномдаржаагийн Наваан-юндэнгийн, аймгийн Цэцэрлэг сумын дунд сургуулийг Монгол Улсын Ар Дагвын Чойжилсүрэнгийн, Хэнтий аймгийн Мөрөн сумын дунд с нэрт хүүхдийн зохиолч, яруу найрагч Дамдинцоогийн Содном нэрэмжит тус тус болгосугай.

Монгол Улсын Ерөнхий сайд

Ж. НАРАНЦАЙ

Гэгээрлийн сайдын үүрэг
гүйцэтгэгч

Ч. САЙХАНБИ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТОГТООЛ

1998 оны 12 дугаар
сарын 30-ны өдөр

Дугаар 239

Улаа

Дүрэм ба

Иргэний эрүүл мэндийн даатгалын хуулийн 6 дугаар зүйл хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

"Иргэний эрүүл мэндийн даатгалын хяналтын дүрэм"-ийг х ёсоор баталсугай.

Монгол Улсын Ерөнхий сайд

Ж. НАРАНЦАЙ

Эрүүл мэнд, нийгмийн хамгааллын
сайдын үүрэг гүйцэтгэгч

Ш. БАТБАЯР

Засгийн газрын 1998 оны 239 дүгээр
тогтоолын хавсралт

ИРГЭНИЙ ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ДААТГАЛЫН ХЯНАЛТЫН ДҮРЭМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

Иргэний эрүүл мэндийн даатгалын хяналтын зорилго нь Иргэний эрүүл мэндийн даатгалын хууль тогтоомжийн биелэлтийг хангуулах, эрүүл даатгалын сангийн бүрдэлт, зарцуулалт, даатгуулагч, даатгагч, байгууллагын хоорондын төлбөр тооцоо, эмчилгээ, нийгмийн чанарт төрийн захиргааны хяналт тавих, даатгуулагчийн эрх хамгаалахад оршино.

Иргэний эрүүл мэндийн даатгалын хяналтыг улсын нийгмийн даатгалын бүх шатны байгууллага, аймаг, нийслэлийн эрүүл мэндийн даатгалын улсын байцаагч хэрэгжүүлнэ.

Иргэний эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газрын дарга нь Иргэний эрүүл мэндийн даатгалын хяналтын улсын ерөнхий байцаагч байна.

Иргэний эрүүл мэндийн даатгалын хяналтын улсын ахлах байцаагч, байцаагчийг улсын ерөнхий байцаагчийн санал болгосноор Эрүүл мэндийн хамгааллын сайд томилж, чөлөөлнө.

Иргэний эрүүл мэндийн даатгалын хяналтын улсын байцаагчид нь Иргэний эрүүл мэндийн даатгалын асуудлаар мэргэшсэн байна.

Иргэний эрүүл мэндийн даатгалын бүх шатны байгууллагууд, улсын байцаагчид нь цагаандаа холбогдох хууль тогтоомж, энэхүү дүрмийг удирдлага

Иргэний эрүүл мэндийн даатгалын хяналтын улсын ерөнхий байцаагч, ахлах байцаагч, улсын байцаагчид (цаашид энэ дүрэмд байцаагч гэх) хууль, хувийн дугаар бүхий тэмдэг, зохих журмын дагуу үйлдсэн үйлдлэл, акт, шийтгэврийн хуудас хэрэглэнэ.

Иргэний эрүүл мэндийн даатгалын хяналтын улсын байцаагч, байцаагчийг, нийслэлийн нийгмийн даатгалын байгууллага нь эрүүл мэндийн даатгалын хяналтын асуудлаар орон тооны бус магадлагч, хянагчийг томилон ажиллуулж болно.

Хоёр. Иргэний эрүүл мэндийн даатгалын хяналтын улсын байцаагчийн үүрэг эрх

Байцаагч нь дор дурдсан үүрэг гүйцэтгэнэ:

Иргэний эрүүл мэндийн даатгалын хууль, түүнийг хэрэгжүүлэхтэй холбоотой гарсан тогтоол, шийдвэр, дүрэм, заавар, журмын биелэлтийг хянаж, дүнг мэдээлэх;

Иргэний эрүүл мэндийн даатгалын сангийн бүрдэлтэд хяналт тавих, илэрсэн асуудлыг арилгах, шаардлагатай асуудлаар авах арга хэмжээний санал

боловсруулан шийдвэрлүүлэх, улсын байцаагчийн тавьсан шаардлагын биелэлтийг гаргуулах;

в/эрүүл мэндийн даатгалын сангаас эмнэлгийн байгууллагад санхүүжилтийн зарцуулалтыг хянах;

г/даатгуулагчид үзүүлж байгаа эмчилгээ, үйлчилгээний эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний шатлал, жагсаалтын дагуу хянах;

д/эрүүл мэндийн даатгалын хураамж төлөх, мэдээ тайлан ажлыг ажил олгогч хуульд заасан хугацаанд гүйцэтгэж байгаа хяналт тавьж, холбогдох арга хэмжээ авах;

е/даатгалын сангийн тайлан мэдээ, судалгаа болон х талаархи мэдээллийг нэгтгэн дүгнэлт гаргах, дутагдал зөрчлийг аргачлал боловсруулах, түүний хэрэгжилтэд хяналт тавих;

ж/даатгагч, эмнэлгийн байгууллагын хооронд байгуулсан биелэлтэд хяналт тавих;

з/даатгуулагчдад болон иргэдэд эрүүл мэндийн даатгалын сурталчлах, таниулах;

и/хяналт, шалгалтаар илэрсэн зөрчил, гаргасан дүгнэлт, би танилцуулга, тоо баримтын үндэслэл, нотолгоог бүрэн хариуцах.

10. Байцаагч нь дор дурдсан эрх эдэлнэ:

а/эмнэлгийн байгууллагын болон эмч, ажилтны буруу ажиллагааны улмаас даатгуулагчийн амь нас, эрүүл мэндэд учруулсан буюу учруулж болох нь нотлогдсон бол буруутай даатгуулагчийн болон даатгалын сангийн хохирлыг төлүүлэх холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу шийдвэрлүүлэх;

б/хураамж ногдуулах, төлөхтэй холбогдсон данс бүртгэл тэнцэл болон санхүүгийн бусад баримтад хяналт шалгалт хийх, давлагаа гаргуулан авах;

в/даатгуулагчийн эмчилгээ, үйлчилгээтэй холбогдсон мэдээ бүртгэл, өвчний түүх бусад баримтад хяналт шалгалт хийх, шаар тайлбар тодорхойлолтыг аж ахуйн нэгж, байгууллага, албан туш гаргуулан авах;

г/хууль тогтоомжид зааснаас гадуур даатгуулагчаас га төлбөрт үйлчилгээний зардлыг даатгуулагчид буцаан олгуулах, үйл ажиллагааг таслан зогсоох арга хэмжээ авах;

д/холбогдох байгууллагатай нь тохиролцсоны үндсэн дэ мэргэжлийн хүмүүсийг хяналт шалгалтад татан оруулах;

е/албан үүргээ гүйцэтгэх явцад даатгуулагч ажил олгогч бус үйл ажиллагаа явуулж байгаа нь илэрвэл холбогдох байг мэдэгдэж хууль тогтоомжийн дагуу арга хэмжээ авах;

ж/хууль тогтоомж, дүрэм журам зөрчсөн, илэрсэн дутагдал арилгуулахаар тавьсан шаардлагыг биелүүлээгүй байгууллага, нэгж, гэм буруутай этгээдэд нийгмийн даатгалын тухай хуу мэндийн даатгалын хууль болон холбогдох бусад хуулийн заалтыг хариуцлага хүлээлгэх.

Гурав. Бусад зүйл

Байцаагчийн албан шаардлагыг байгууллага, аж ахуйн нэгж, илгээлэг, иргэн хугацаанд нь биелүүлж, хариуг албан ёсоор өгч тэй.

Байгууллага, аж ахуйн нэгжийн албан тушаалтан, иргэд, хяналт н явцад хууль тогтоомж зөрчигдсөн, гаргасан шийдвэр үй гэж үзвэл гомдлоо шийдвэр гарснаас хойш 10 хоногийн дотор алгалт хийсэн байгууллагын эрх баригчид буюу дээд шатны ид гаргана. Гомдлыг хүлээж авсан албан тушаалтан түүнийг снаас хойш 30 хоногийн дотор хянаж шийдвэрлэнэ. Энэхүү йг эс зөвшөөрвөл гомдлоо зохих журмын дагуу шүүхэд гаргаж мдол гаргах нь нонтой зөрчлийг арилгахгүй байх үндэслэл

цаагч энэ дүрмээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй болон хууль, зөрчвөл зохих хууль, тогтоомжид заасны дагуу хариуцлага

Техник редактор

С. Итгэлт

Уншиж хянасан

Сан. Жаргалсайхан
Б. Янживлхам

Үйлдвэрт шилжүүлсэн 1999 оны 1-р сарын 13-нд
Өрөлтөд 1999 оны 1-р сарын 14-нд. Хэвлэлтэд
1999 оны 1-р сарын 18-нд. Хэвлэлийн хуудас 3.
Хэвлэсэн тоо 3133 ш

Төр, Засгийн Үйлчилгээ Аж Ахуйг
Эрхлэх Газрын харьяа
Хэвлэх үйлдвэр

